

СҰРАҚ КІТАПШАСЫ

НҰСҚА 31231

11 СЫНЫП

Аты-жөні _____

Қала (Облыс) _____

Аудан _____

Мектеп _____ Сынып _____

Оқушының қолы _____

МАТЕМАТИКАЛЫҚ САУАТТЫЛЫҚ
ОҚУ САУАТТЫЛЫҒЫ
ҚАЗАҚСТАН ТАРИХЫ
МАТЕМАТИКА
ФИЗИКА
ХИМИЯ
БИОЛОГИЯ
ГЕОГРАФИЯ
ДҮНИЕ ЖҮЗІ ТАРИХЫ
ҚАЗАҚ ӘДЕБИЕТІ
ТІЛ МЕН ӘДЕБИЕТ
АҒЫЛШЫН ТІЛІ

Подготовка к ЕНТ/КТА
ҰБТ/ТҚТ-ға дайындық
интерактивті тренинг

2017

Тесттердің жаңа форматтары қосылған (8-ден 1,2,3)
Включены новые форматы тестов (1,2,3 из 8)

«Математикалық сауаттылық»,
«Оқу сауаттылығы», сондай-ақ бейіндік пәндері
«Математическая грамотность»,
«Грамотность чтения», а также профильные предметы

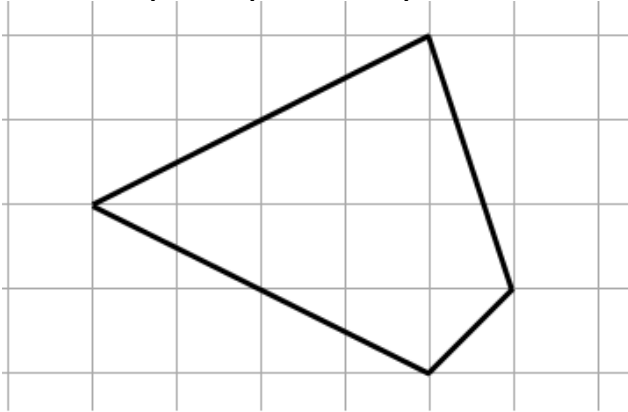

Бірнеше құрылғыда пайдалануға болады
Можно использовать на нескольких устройствах

МАТЕМАТИКАЛЫҚ САУАТТЫЛЫҚ

1. Торкөз өлшемі $1\text{ см} \times 1\text{ см}$ болса, суреттегі фигураның ауданын тауып, оны сантиметр квадратпен көрсетіңіз.

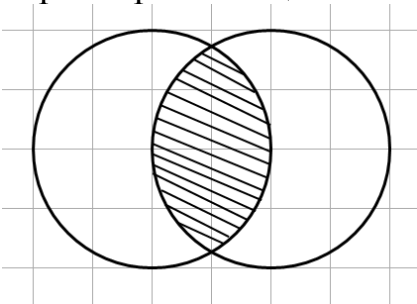
- A) 11 см^2
- B) 10 см^2
- C) 9 см^2
- D) 8 см^2
- E) 6 см^2

2. Қабырғасы 12-ге тең шаршы мен қабырғалары 11 бен 13-ке тең тіктөртбұрыш берілген.

А бағаны	В бағаны
Шаршының периметрінің мәні	Тіктөртбұрыштың периметрінің мәні

- A) $A > B$
- B) $A < B$
- C) $A = B$
- D) $3A = 2B$
- E) $2A = 3B$

3. Торкөз өлшемі $1\text{ см} \times 1\text{ см}$ болатын қағазда бірінің центрі екіншісінің шекарасында жататындай екі дөңгелек бейнелеген. Боялған фигураның периметрін табыңыз.

- A) $\frac{8}{3}\pi$
- B) $\frac{16}{3}\pi$
- C) $1\frac{1}{4}\pi$
- D) $\frac{4}{3}\pi$
- E) $\frac{7}{3}\pi$

4. сұрақ белгісінің орнына сәйкес сан:

18 (64) 10

17 (?) 8

A) 25

B) 81

C) 36

D) 64

E) 50

5. Егер $a^2 - a + 2 = 4$ мұндағы $a > 0$ болса, $\frac{a^2 - 7a + 1}{5a + 8}$ өрнегінің мәні:

A) $-1\frac{1}{2}$

B) $-\frac{1}{2}$

C) $1\frac{2}{9}$

D) $1\frac{1}{9}$

E) 0

6. Әмірге 90 дана кафель және 160 дана мозаика сатып алу керек. Оған қай дүкеннен тапсырыс жасаған тиімді? (кестеде 1 дана товардың бағалары көрсетілген).

	1	2	3	4	5
кафель	57 тг	60 тг	53 тг	56 тг	55 тг
мозаика	64 тг	61 тг	61 тг	70 тг	64 тг
жеткізу	1300 тг	тегін	1000 тг	тегін	тегін

A) 1

B) 2

C) 3

D) 4

E) 5

7. Жазықтықта екі шеңбер берілген.

Кестедегі өлшемдерді салыстырып, дұрыс тұжырымды анықтаңыз:

Шеңберлердің қиылысу нүктелерінің максималды саны	2
--	---

A) сол жақтағы өлшем үлкен

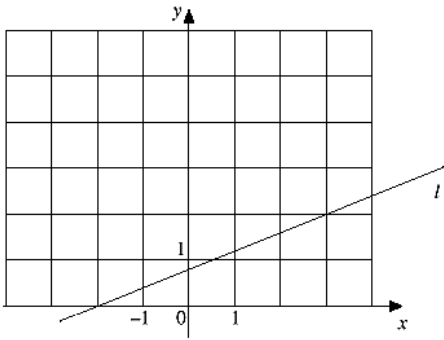
B) оң жақтағы өлшем үлкен

C) өлшемдер өзара тең

D) сол жақтағы өлшем әрқашан натурал сан

E) өлшемдерді салыстыру мүмкін емес

8. Суреттегі l сызығы $f(x)$ функциясының графигі

$\int_{-2}^3 f(x)dx$ неге тең?

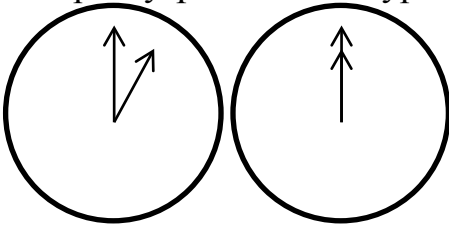
- A) 4,5
- B) 5
- C) 25
- D) 9
- E) 33

9. Салыстырыңыз:

Периметрі 10-ға тең шаршының ауданы (A)	Табаны 6-ға биіктігі 3-ке тең үшбұрыштың ауданы (B)
---	---

- A) $A=B$
- B) $A < B$
- C) $A > B$
- D) $A+8=B$
- E) $A-8=B$

10. Астанада тұратын Нұрлан Нью-Йорктегі досымен интернет арқылы хабарласу үшін келесі суретті пайдаланды.

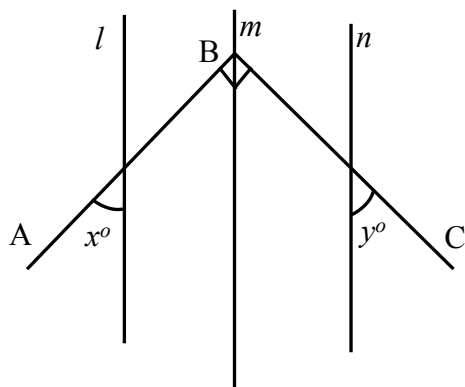
Нью Йорк
01:00

Астана
12:00

Егер Нұрлан таңертеңгі 9:00-де досына хабарласса, Нью-Йоркте сағат неше?

- A) кешкі сағат 8:00
- B) 21:00
- C) кешкі сағат 7:00
- D) 22:00
- E) 19:00

11. Егер $l \parallel m \parallel n$. $\angle ABC = 90^\circ$ болса, онда $x+y$ қосындысы мен 90° салыстырыңыз:

- A) $x + y = 90^\circ$
- B) $x + y > 90^\circ$
- C) $x + y < 90^\circ$
- D) $x + y = 45^\circ$
- E) $x + y = 180^\circ$

12. Натурал сандар қатары белгілі бір заңдылықпен берілген. ?-белгісінің орнына қандай натурал сан сәйкес келеді.

13; 17; 25; 32; 37; 47; ?

- A) 58
- B) 47
- C) 63
- D) 39
- E) 64

13. Турбазадағы шатырлар мен үйлердің жалпы саны 15. Әр үйде 5 адамнан, ал әр шатырда 3 адамнан тұрады. Турбазадағы барлығы 63 адам демалып жатқаны белгілі болса, онда турбазада неше үй, неше шатыр болғаны?

- A) 9 үй, 6 шатыр
- B) 7 үй, 8 шатыр
- C) 6 үй, 9 шатыр
- D) 8 үй, 7 шатыр
- E) 5 үй, 10 шатыр

14. Салыстырыңыз:

C(0;5) және D(0;10) нүктелерінің арақашықтығы	A(1;8) және E(-3;5) нүктелерінің арақашықтығы
--	--

- A) $CD > AE$
- B) $CD < AE$
- C) $CD = AE$
- D) $CD + AE = 9$
- E) $CD - AE = -3$

15. Дүкендегі 15 кг, 16 кг, 18 кг, 19 кг, 20 кг, 31 кг тауарлар алты әр түрлі жәшіктерде болды. Екі сатып алушы бес жәшік алды. Оның біреуі екіншісіне қарағанда салмағы жағынан екі есе кіші алған болса, дүкенде қай салмақтағы жәшік қалған?

- A) 20 кг
- B) 18 кг
- C) 19 кг
- D) 31 кг
- E) 16 кг

16. Қосымша мағлұматтарды пайдаланып α және β бағандарындағы шамаларды салыстырыңыз

α	β	Қосымша мағлұмат
АО	ЕС	

- A) $\alpha > \beta$
- B) анықтау мүмкін емес
- C) $\alpha < \beta$
- D) $\alpha = 2\beta$
- E) $\alpha = \beta$

17. Пингвиндер жылына бір рет 2 жұмыртқа табады және оның тек біреуінен ғана балапан басып шығарады. Айдарлы пингвиндердің бірінші жұмыртқасы 79 г, екіншісі шамамен 120 г. Пингвиндердің екінші жұмыртқасы бірінші жұмыртқасынан қанша пайыз ауыр?

- A) 69%
- B) 35%
- C) 34%
- D) 31%
- E) 40%

18. Жаңа логикалық амал Θ төменгі түрде анықталған $a \Theta b = \frac{\sqrt{2a+b}}{3\sqrt{3b}}$.

$5 \Theta 6$ өрнектің мәні неге тең:

- A) $\frac{8}{9\sqrt{2}}$
- B) $\frac{8}{27}$
- C) $\frac{4}{9\sqrt{2}}$
- D) $\frac{2}{3\sqrt{3}}$
- E) $\frac{4}{27}$

19. Ағаш текшені қызыл бояумен бояды, әрбір қырын тең үш бөлікке бөлді. Оның қыры алғашқының қырынан 3 есе кіші болатындай бірнеше ұсақ текшелерге бөлінді. Үш жағы боялған неше текше бар?

- A) 4
- B) 12
- C) 6
- D) 15

E) 8

20. Жаңа арифметикалық амал төменгі түрде ұсынылған: $c \uparrow d = \frac{c^d - d^c}{c + d}$

$3 \uparrow 1 = ?$

A) $\frac{1}{4}$ B) $\frac{1}{2}$

C) 0

D) 1

E) $\frac{1}{3}$

ОҚУ САУАТТЫЛЫҒЫ

Мәтінді оқып, төмендегі тапсырмаларды орындаңыз.

Жақсы көру

Бір профессор, социология факультетінің студенттерін Балтимор қаласының кішкентай бір ауылына жібереді. Сондағы тапсырма – ол ауылда тұратын екі жүз ер баланың мінез-құлқын зерттеп, әрбір баланың келешегі жайлы өз тұжырымын жазу болатын. Тапсырманы орындап келген студенттердің берген бағасы бір болды – балалардың ешбірі «адам» болатын емес.

Жиырма бес жылдан кейін социология пәнінің басқа бір профессоры осы зерттеу жұмысын тауып, өз студенттеріне жобаны жалғастырып, жобадағы балалар тұратын ауылға барып, балалардың қандай адам болып өскенін қарап келуін тапсырады. Студенттер ол ауылдан көшіп кеткен не болмаса қайтыс болған 20 шақты баладан басқасының бәрін тауып алады. Қалған 176 баланың бәрі де керемет жетістіктерге жетіп, адвокат, дәрігер, бизнесмен болғанын көреді.

Профессор қатты таңқалып, 25 жыл бұрын зерттеу нәтижелерінің неліктен қате болғанын білгісі келеді. Ержеткен балалардың бәрі әлі сол өз ауылдарында тұрғандықтан, ол жерге барып әрқайсысымен жеке-жеке сөйлескісі келеді. «Кішкентай кездеріндегі қиын жағдайларға қарамастан, жақсы азамат болып өстіңдер. Жетістіктеріңді қалай түсіндірер едіңдер?» – деген сұрағына бәрінен де бірдей жауап алады: «Ауылымыздың мектебінде бір мұғаліміміз бар еді. Бәрі де соның арқасы.»

Профессор мұғалімді тауып алып, онымен де сөйлескісі келіп, үйіне дейін барады. Бетін әжім басқан құрметті ұстаздан жасөспірімдерді көшенің теріс әсерінен қалай құтқарып, олардың жақсы азамат болулары үшін қандай тәрбие бергендігін сұрайды.

Көздерінен мейірім төгілген ұлағатты ұстаз, күлімдеп қана: «Оп-оңай», – дейді – «Мен ол балалардың бәрін жүрегіммен, шынайы жақсы көрдім»

1. Профессор студенттерге қандай тапсырма береді?

A) ауылдан көшіп кеткен балаларды тауып алуға

B) халықпен тілдесуге

C) ауылға барып, екі жүз баланы зерттеуге

D) ауылға барып, қоғамдық іске көмектесуге

E) мектеп мұғалімінің балаларға қандай тәрбие бергенін біліп келуге

2. Бала тәрбиелеуде профессорға мұғалім қандай ақыл айтады?
- A) балаға қатал болуға
 - B) баланы ұру керек
 - C) баланы бетімен жіберу керек
 - D) баланы қамап ұстау керек
 - E) баланы жақсы көру керек
3. Студенттер зерттеген қанша бала жетістікке жетті?
- A) 20 бала
 - B) 120 бала
 - C) 176 бала
 - D) 170 бала
 - E) 200 бала
4. Жиырма бес жылдан соң, студенттер жасап келген зерттеудің қорытындасы қалай шықты?
- A) дәл келді, барлық балалар адам болмады
 - B) айтқаны келді, барлық балалар бұзық болды
 - C) профессор студенттерге риза болды
 - D) қорытынды қате шығып, балалар бір-бір маман иесі болды
 - E) студенттер қоғамды зерттеп келді
5. Балалардың өз орынан табуға дұрыс жол сілтеген кім?
- A) студенттер
 - B) мұғалім
 - C) профессор
 - D) ата-аналары
 - E) қасындағы достары

Мәтінді оқып, төмендегі тапсырмаларды орындаңыз.

Қарлығаштар қайтқанда

Райхан биыл мектепке барады. Қызығы сол, жаңа оқу жылына ол жаз бойы дайындалды. Ағасы дүкеннен дәптер, қалам, сөмке сатып әкелді. Атасы бойына құйып қойғандай әдемі ақ жібек көйлек томпиған аяғына шап-шақ су жаңа қызыл туфли сыйлады. Бір күні көйлегі мен туфлин киіп, мектепке баратындай сән-салтанатпен үй ішіндегі айна алдында ерсілік-қарсылы жүрді, өзіне жарасып-ақ тұр, көзі нұрлана түскен. «Тезірек» оқу жылы басталса» деген ой қылаң етті.

– Аға, мектепке баруға қанша күн қалды? – деді.

– Әлі он күн бар, Райхан, – деді ағасы қос қолының саусақтарын жайып.

– О–о, әлі де көп екен, – Райхан шыдамсыздана сөйледі. Мектепке тап бүгін не ертең барғысы келіп, жүрегі алып ұшты.

– Асықпа, жаным. Он күн деген не, тәйірі. Көзді ашып-жұмғанша өтеді де шығады, – деді атасы қою қасты қабағын ашып.

Шынында да, он күн зымырап өте шықты. Мектепке баратын күні Райхан ерте оянды. Қолы мен бетін жылы суға жуды. Есік алдына шыққан еді, күздің күні суып-ақ қалыпты. Ауа салқын тартқан. Бағана сымдарында қысыла, қымтырыла қарлығаштар қонақтаған. Бұрынғыдай емін-еркін ұшып жүргендері жоқ.

– Аға, – деді Райхан, қарлығаштар жаурап қалыпты. Ұша алмайды бәрі де.

– Райхан, мінеки күз түсті. Енді олар жылы жаққа ұшып кетеді. Топтанып, қауымдасып келер жылдың көктемінде тағы да келеді, – ағасы да қарлығаштарға қызыға қарады.

– Айналайын, қызым. Қарлығаштарға «Ұшқанда қанаттарың талмасын» деп тілек айт та, мектебіңе бара зой. Көшеде құрбыларың күтіп қалды, – деді атасы Райханға жақындай түсіп.

– Қарлығаштар, ешқашан шаршамаңдар, келер жылы да біздің үйді ұмытпай ұшып келіңдер. Ал мен кеттім мектепке. Сау болыңдар, – деп Райхан кіп-кішкентай қолдарын бұлғады.

Атасы мен ағасы сезімтал Райханның соңынан ауладан шыққаниша қарап қалды.

Райхан мектептен келгенде қарлығаштар бағана сымдарында жоқ еді. Райхан күні бойы қарлығаштар мен жаңа тапқан құрбыларын есіне алды. Қарлығаштармен қоштасып, жаңа достармен қауышу оны соншалықты рахат күйге бөледі.

Біраздан соң Райхан құрбыларымен бірге қарлығаштар ұшып кеткен бағана сымдарының астында қаннен қаперсіз ойнап жатты.

6. Мектепке баратын Райханға атасы қандай сыйлық сыйлады?

- A) жасыл дәптер, қызыл сөмке
- B) көк қалам, сары көйлек
- C) түрлі бояу, ақ сөмке
- D) ақ жібек көйлек, қызыл туфли
- E) қара сөмке, сары бантик

7. Райхан мектепке баратын күні ауа райы қандай болды?

- A) ыстық
- B) жылы
- C) суық
- D) салқын
- E) жаңбыр

8. Райхан мектепке баратын күні Қарлығаштар неге ұша алмай, бағанада тізіліп отырды?

- A) олар ұйқтап отырды
- B) олар жаурап отырды
- C) олар тамақ сұрап отырды
- D) олар жылынып отырды
- E) олар қорқып отырды

9. Қарлығаштарға айтылған тілекті табыңыз?

- A) қауіптен сақтасын
- B) шаршамандар
- C) жауында қалмандар
- D) тез оралыңдар
- E) ұшқанда қанаттарың талмасын

10. Мәтін соңында Райхан қай жерде ойнап отырды?

- A) қарлығаштар ұшып кеткен бағана сымдарының астында
- B) қарлығаштар ұшып кеткен аулада
- C) қарлығаштар ұшып кеткен теректің астында
- D) қарлығаштар ұшып кеткен үйде
- E) қарлығаштар ұшып кеткен төбеде

Мәтінді оқып, төмендегі тапсырмаларды орындаңыз.

Асан Қайғы

Асан қайғы Желмаяға мініп, жиған кезіп, «Жерұйық» дейтін ну орманды, көгорай шалғынды, сулы жер, қой үстіне бозторғай

жұмыртқалайтын қоныс іздейді. «Елді сол жерге қоныстандырсам!» – деп, арман етеді. Жүрген жерінде жақсы қонысқа да, жаман қонысқа да баға беріп отырады. Түркістанның қасында ескі қорған қала Сауранды

көргенде: «Әттеген-ай, қорғанды ай тақырдың бетіне, Шөлістанның өтіне салған екен. Сарқырап аққан суы жоқ, жайқалып тұрған нуы жоқ – түбі тұрақты қала бола алмас», – деген екен. Асан қайғы Маңғыстауға үш барып, үш қайтыпты. Асанның екі баласы: «Маңғыстау малға жайлы қоныс бола алар ма?» – дегенде, Асан қайғы: «Түбінде мал баққан шаруаға Маңғыстаудан жақсы жер болмас», – депті. Жетісуды көргенде: «Мынау Жетісудың ағашының басы сайын жеміс екен, шаруаға жақсы қоныс екен», – депті. Баянауыл тауын көргенде: «Баянға жаймай, қой семірмес», – деп, Асан қазіргі Баянауылды өзіне жайлау етіпті. Қаратал өзенінің өлкесін көргенде: «Ей, сарқырап аққан Қаратал, артың кең, алдың тар-ау!» – депті. Өйткені бұл өзен құмға сіңіп жатады екен.

Шу өлкесін көргенде: «Ей, Шу, атыңды теріс қойыпты! Тегінде бір шулаганың болмаса, ну қамысың еліңді жұтқа бермес», – депті. Шудың аяғында Сарысу елі шөп жимай, Шудың қамысын қыстап, жаз Арқаны жайлайды екен. Шыңғырлау өзенін көргенде, түсе қалып, Желмаясын оттатып: «Жылқының өзі өскен жоқ, Шыңғырлау, сен өсірген екенсің!» – деп, қонып кетіпті. Бірақ Асан ол кезде шұрайлы, қоныс, нулы өлке таба алмапты. Ол Ұлытау жаққа келіп өліпті.

11. Асан қайғының басты арманы не болды?

- A) жер шарын аралау
- B) балаларына жер алу
- C) армандаған қызын кезіктіру
- D) елді құтты жерге, сулы нулы жерге қоныстандыру
- E) барған қалаларға атын қалдыру

12. Асан қайғы қай жерге қой жайса семіреді деді?

- A) Маңғыстауға
- B) Жетісуға
- C) Арқаға
- D) Шуға
- E) Баянауылға

13. «Ей, сарқырап аққан Қаратал, артың кең, алдың тар-ау!» - деп неге айтты?

- A) суы дұрыс ақпады
- B) балық көп болды
- C) өзен құмда орналасқан екен, суы тез сіңіп кетеді екен
- D) тар жерде орналасты
- E) таста орналасқан

14. Асан қайғы қай жерге үш рет барады?

- A) Жетісуға
- B) Маңғыстауға
- C) Арқаға
- D) Ұлытауға
- E) Шуға

15. Асан қайғы қай қалада түбі адамдар тұрмайды деп айтады?

- A) Шу
- B) Түркістан

- C) Сауран
- D) Сығанақ
- E) Маңғыстау

Мәтінді оқып, төмендегі тапсырмаларды орындаңыз.

Ақ пен қара

Наушабай дейтін кісі жол жүріп келе жатып, Абайдың үйіне түсіпті. Жайғасып отырған соң ол:

– Абайжан, өзіңе асыл сөз, алғыр ой тауып айтқан кісі болды ма? – деп сұрапты. Абай сәл ойланып отырыпты да:

– Менің Әбдірахман деген балам бар еді. Оны тоғыз жасында Семейдегі орыс мектебіне оқуға бердім. Оны бітірген соң, Петербурға жібердім. Қыс оқып, жаз демалысқа үйге келді. Сұрастырып байқасам, оқуы жақсы көрінеді. Баламның алымдылығын сынап білейін деп ойлады да, бір күні жай әңгімелесіп отырып:

– Қалқам Әбіш, осы әлемдегі жаратылыста ақ зат асыл ма, қара зат асыл ма? – деп сұраған едім. Ол іркілместен:

– Ақ зат асыл зой, – деді.

– Неге, қара зат асыл емес пе? – дедім мен. Әбіш бетіме қарап күлді де:

– Қараны қалай асыл дейсіз? – деді. Мен:

– Біріншіден, адам баласы барлық дүниедегі жаратылысты көзбен көреді емес пе, – дедім, – Бірақ көздің ағы көрмейді, ортасындағы кішкене қарашығы ғана көреді. Қараның асылдығына осы дәлел. Екіншіден, қағаз ақ, одан адам оқып білім ала алмайды, үстіне жазған қара сиядан өнер- білім алады. Үшіншіден, жас шақта адамның сақал-шашы қара болады. Осыған байланысты жас күнде адамда ақыл, білім, қайрат көп болады. Қартайғанда шаш-сақал азарады. Ал, адамда ақыл, білім, қайрат та азаяды. Сондықтан ақтан қараны асыл ма деп ойлаймын, – дедім.

Сонда Әбіш:

– Оның бәрін қалай білдіңіз? – деді.

– Ақылмен білдім, – дедім мен.

– Олай болса, ақыл мида болмай ма, ал ми ақ зат емес пе! Екіншіден, ақыл – нұр, жарық зат. О да аққа ұқсамай ма? – деді.

Мен баламның тауып айтқан сөзіне риза болып, маңдайынан иіскедім.

16. Абай Әбішті қалай сынады?

- A) әлемде асыл зат ақ па қараның ара жігін ажырат деді
- B) жастық туралы өлең шығартты
- C) орысша хат жаздырды
- D) тұлпарға мінгізді
- E) білімділігін сынады

17. Әбіш қай қалаларда оқыды?

- A) Орынборда, Семейде
- B) Семейде, Мәскеуде
- C) Семейде, Петербург
- D) Орынборда, Петербургта
- E) Қызылжарда, Семейде

18. Көздің ағы көрмейді, ортасындағы кішкене қарашығы ғана көреді.

Қараның асылдығына осы дәлелі деген сөз кімдікі?

- A) Әбіш
- B) Абай

- C) Мағауия
- D) Наушабай
- E) Ербол

19. Әбіш ақ заттың артықшылығын қалай айтып берді?

- A) дүниеде қара зат асыл
- B) ақ қағазға қара сиямен жазады
- C) жастық шақта шашта қара болады
- D) ақыл да, мида ақ заттан тұрады, барлық нәрсенің бастауы осыларда
- E) көздің ағымен қарасы бар

20. Мәттінің негізгі түйінді ойы неде?

- A) Әбіштің балалық шағы
- B) Наушабайдың Абайдың үйіне келуі
- C) Әбіштің оқуға кетуі
- D) Әбіштің алғырлығы, әкенің балаға риза болуы
- E) Әбіштің ауылға келуі

ҚАЗАҚСТАН ТАРИХЫ

1. Тастан және мыстан жасалған еңбек құралдарын ығыстырған кезең

- A) Қола дәуірі
- B) Мезолит дәуірі
- C) Полеолит дәуірі
- D) Темір дәуірі
- E) Неолит дәуірі

2. Ғалымдардың болжауы бойынша ежелгі мерекенің бірі – Наурыз мейрамының пайда болған уақыты:

- A) 500 жылдай бұрын
- B) 1000 жылдай бұрын
- C) 3000 жылдай бұрын
- D) 2000 жылдай бұрын
- E) 1500 жылдай бұрын

3. Арабтар мен қытайлар арасында 751 жылы шайқас өткен жер:

- A) Атлах қаласы
- B) Испиджаб қаласы
- C) Суяб қаласы
- D) Құлан
- E) Имақия қаласы

4. Ұлы ойшыл – Әбу Наср әл-Фараби араб тілін игерген қалалары:

- A) Фараб, Иасы
- B) Бағдат, Дамаск
- C) Каир, Ыстамбул
- D) Ыстамбул, Бағдат
- E) Дамаск, Шаш

5. 1336-1405 жылдары өмір сүрген билеуші:

- A) Жошы
- B) Әмір Темір
- C) Қызыр-Қожа
- D) Шер-Мұхаммед
- E) Шыңғысхан

6. Қазақстанда антропологиялық процестердің жаңа өзгеріске ұшырау

себебі:

- A) Арабтардың жаулап алуы
- B) Ұйғырлардың келуі
- C) Қытайлардың келуі
- D) Парсылардың келуі
- E) Монғолдардың жаулап алуы

7. «Шыңғыснама» тарихи шығармасының авторы:

- A) М.Х.Дулати
- B) Шах-Махмуд Шорас
- C) Әбілғазы Бахадур
- D) Қадырғали Жалайыри
- E) Өтеміс қажы

8. Шайбани хан ұрпақтарының арасындағы хандық билікке өзара таластың басталуына әсер етті:

- A) Шайбанидың әлсіздігі
- B) Феодалдық қырқыстар
- C) Ішкі талас-тартыстар
- D) Қазақ хандарының күшейуі
- E) Шайбанидың қаза болуы

9. Тәуекел ханның Мауараннахрға жорық жасаған жылы:

- A) 1588 ж.
- B) 1598 ж.
- C) 1599 ж.
- D) 1590 ж.
- E) 1596 ж.

10. Жәңгірге «Салқам Жәңгір» атағының берілу себебі:

- A) Жоңғарларға қарсы күрестердегі ерлігі үшін
- B) Қытайға қарсы күрестердегі ерлігі үшін
- C) Жаңа заңдар жинағын шығарғаны үшін
- D) Көптеген қалалар салғаны үшін
- E) Хан тағына отырғаны үшін

11. Ішкі Орданы құру туралы жарлыққа қол қойған орыс патшасы:

- A) I Александр
- B) II Екатерина
- C) II Александр
- D) I Николай
- E) I Павел

12. 1870 жылы Маңғыстау көтерілісі кезінде жалдамалы жұмысшылар шабуыл жасаған форт:

- A) Қазалы
- B) Пресногорковск
- C) Жайық
- D) Александровск
- E) Бейнеу

13. XIX ғ. 60 жылдарындағы реформаларды бекіткен Ресей императоры:

- A) II Александр
- B) I Николай
- C) Елизавета Петровна
- D) I Александр

- Е) І Павел
14. Ыбырай Алтынсариннің қазақ тіліндегі алғашқы оқу құралы:
- А) «Қыпшақ Сейткұл»
 - В) «Тілашар»
 - С) «Талаптың пайдасы»
 - Д) «Ана тілі»
 - Е) «Қырғыз хрестоматиясы»
15. 1916 жылғы ұлт-азаттық қозғалыс кезінде және жазалау нәтижесінде Қазақстан жеріндегі қазақтардың саны кеміді:
- А) Екі жүз мыңға
 - В) Екі миллионға жуық
 - С) Жарты миллионға жуық
 - Д) Бір миллион
 - Е) Сегіз жүз мыңдай адамға
16. Индустрияландыру кезінде Орал-Ембі мұнайлы ауданын зерттеген академик:
- А) Қ.И.Сәтбаев
 - В) А.И.Миронов
 - С) И.М.Губкин
 - Д) А.Панкратова
 - Е) Н.С.Курнаков
17. 1960 жылдардың ішінде былғары аяқ-киім фабрикасы салынған қала:
- А) Алматы
 - В) Қостанай
 - С) Жезқазған
 - Д) Жамбыл
 - Е) Ақтөбе
18. 1988 жылы республикадан сыртқа шығарылған өнімнің бағасы:
- А) 25,7 млрд. сом
 - В) 13,8 млрд. сом
 - С) 6,7 млрд. сом
 - Д) 7,7 млрд. сом
 - Е) 17,7 млрд. сом
19. 1979 жылғы Қазақстан аумағында жаңадан құрылатын неміс автономиялық облысының орталығы болуға тиіс қала:
- А) Ақмола
 - В) Павлодар
 - С) Ерейментау
 - Д) Атбасар
 - Е) Көкшетау
20. 1942-1944 жылдары Қазақстанға майданнан келген делегациялар:
- А) 10 делегация
 - В) 15 делегация
 - С) 22 делегация
 - Д) 25 делегация
 - Е) 27 делегация

1. Өрнекті ықшамдаңыз: $\frac{x}{9x-3} + \frac{x-1}{18x-6} - \frac{x+2}{4-12x}$.

A) $5x - 9$.

B) $7x - 4$.

C) $\frac{3-x}{12x+4}$.

D) $6 - 3x$.

E) $\frac{9x+4}{12(3x-1)}$.

2. $2x^2 + 5x - 3 = 0$ теңдеуінің x_1 және x_2 түбірлері, $x_1 + x_2 + x_1 \cdot x_2$ мәнін табыңыз.

A) 0.

B) 5.

C) 2,5.

D) 4,7.

E) -4.

3. Мамасы 72 жаңғақты, ортаншы баласы кіші баласының алғанының $\frac{3}{4}$ бөлігін, ал үлкен баласы ортаншы баласының алғанының $\frac{1}{3}$ бөлігін

алатындай етіп, балаларына үлестірді. Әр бала неше жаңғақ алды?

A) 36, 24, 12.

B) 27, 30, 15.

C) 36, 26, 14.

D) 36, 27, 9.

E) 12, 21, 39.

4. Егер $49^x + 49^{-x} = 38$ болса, $7^x - 7^{-x}$ табыңыз.

A) 1

B) 6

C) 31

D) 11

E) 5

5. $3 = \ln^2 x - 2 \ln x$ теңдеуінің түбірлерінің көбейтіндісін табыңыз.

A) Жауабы жоқ.

B) e^2 .

C) 1.

D) e^3 .

E) e .

6. Теңсіздікті шешіңіз: $|x + 3| > 4$.

A) $(-\infty; -7) \cup (1; +\infty)$.

B) $(1; +\infty)$.

C) $(-7; -4)$.

D) $[-7; 1]$.

E) $(-\infty; -4)$.

7. $\log_{0,5}(3x^2 - 11) < 0$ теңсіздігінің шешімі:

A) $(2; +\infty)$

B) $(-2; 2)$

C) $(-2; 0)$

D) $(-\infty; -2) \cup (2; +\infty)$

E) $(0; 2)$

8. Теңдеуді шешіңіз: $\sqrt{x+5} + \sqrt{20} = \sqrt{45}$.

A) Жауабы жоқ.

B) 20.

C) 30.

D) 10.

E) 0.

9. Ықшамдаңыз: $\sin 6\alpha \operatorname{tg} 3\alpha + \cos 6\alpha$.

A) 0.

B) -2.

C) -1.

D) 2.

E) 1.

10. Теңдеуді шешіңіз: $(\cos x + 2)(\operatorname{tg} 2x + 1) = 0$.

A) $x = \pm \arccos(-2) + 2\pi k, k \in \mathbb{Z}, x = -\frac{\pi}{8} + \frac{\pi n}{2}, n \in \mathbb{Z}$.

B) $x = -\frac{\pi}{8} + \pi k, k \in \mathbb{Z}, x = \arccos(-2) + \pi n, n \in \mathbb{Z}$.

C) $x = -\frac{\pi}{4} + \pi k, k \in \mathbb{Z}$.

D) $x = -\frac{\pi}{8} + \frac{\pi k}{2}, k \in \mathbb{Z}$.

E) $x = -\frac{\pi}{6} + \pi k, k \in \mathbb{Z}$.

11. Функцияның анықталу облысын табыңыз: $y = \frac{\sqrt{\cos x}}{\sin x - 1}$

A) $-\frac{\pi}{2} + 2\pi n < x \leq \frac{\pi}{2} + 2\pi n, n \in \mathbb{Z}$

B) $2\pi n \leq x < \pi + 2\pi n, n \in \mathbb{Z}$

C) $-\frac{\pi}{2} + 2\pi n \leq x < \frac{\pi}{2} + 2\pi n, n \in \mathbb{Z}$

D) $2\pi n < x \leq \frac{\pi}{2} + 2\pi n, n \in \mathbb{Z}$

E) $2\pi n < x \leq \pi + 2\pi n, n \in \mathbb{Z}$

12. Арифметикалық прогрессия үшін $a_1 + a_2 + a_3 + \dots + a_{16} + a_{17} = 136$ белгілі. $a_6 + a_{12}$ табыңыз.

A) 12.

B) 20.

C) 16.

D) 17.

E) 24.

13. Функцияның анықталу облысын табыңыз: $y = \sqrt{1 - 2\cos 2x}$

$$A) \left(\frac{\pi}{8} + \frac{\pi n}{2}; \frac{3\pi}{8} + \frac{\pi n}{2} \right) n \in \mathbb{Z}$$

$$B) \left[\frac{\pi}{6} + \pi n; \frac{5\pi}{6} + \pi n \right], n \in \mathbb{Z}$$

$$C) \left[-\frac{\pi}{4} + \pi n; \frac{\pi}{4} + \pi n \right], n \in \mathbb{Z}$$

$$D) \left[\frac{\pi}{8} + \frac{\pi n}{2}; \frac{3\pi}{8} + \frac{\pi n}{2} \right], n \in \mathbb{Z}$$

$$E) \left(\frac{\pi}{4} + \pi n; \frac{3\pi}{4} + \pi n \right) n \in \mathbb{Z}$$

14. Функцияның туындысын тап $f(x) = 7^{-\cos x}$

$$A) 7^{\cos x} \sin x \ln x$$

$$B) 7^{-\cos x} \sin x \ln 7$$

$$C) 7^{-\cos x} \ln 7$$

$$D) -\cos x \cdot 7^{\cos x}$$

$$E) \cos x \cdot 7^{-\cos x}$$

15. a -ның қандай мәндерінде $\int_{\frac{\pi}{2}}^a \sin x dx = 1$ теңдеуі дұрыс екенін анықтаңыз.

$$A) -\frac{\pi}{3} + \pi n; n \in \mathbb{Z}$$

$$B) \frac{\pi}{2} + \pi n; n \in \mathbb{Z}$$

$$C) \pi + 2\pi n; n \in \mathbb{Z}$$

$$D) \pi n; n \in \mathbb{Z}$$

$$E) \frac{\pi}{4} + \pi n; n \in \mathbb{Z}$$

16. Параллелограмм диагоналінің ұзындығы 20 см, ол параллелограмм қабырғаларымен 90° және 30° бұрыш жасайды. Осы параллелограммның қабырғаларын табыңыз.

$$A) 6,6\sqrt{3} \text{ см}; 12,6\sqrt{3} \text{ см.}$$

$$B) 6\sqrt{3} \text{ см}; 12\sqrt{3} \text{ см.}$$

$$C) \frac{20}{3} \text{ см}; \frac{40}{3} \text{ см.}$$

$$D) \frac{20}{\sqrt{3}} \text{ см}; \frac{40}{\sqrt{3}} \text{ см.}$$

$$E) 20\sqrt{3} \text{ см}; 40\sqrt{3} \text{ см.}$$

17. $PABCD$ пирамида табанында $ABCD$ тіктөртбұрышы жатыр, $PC \perp ABCD$. Пирамиданың қанша жағы тікбұрышты үшбұрыш болады?

$$A) 4$$

$$B) 1$$

$$C) 3$$

$$D) 2$$

$$E) \text{ ешқандай}$$

18. $ABCD A_1 B_1 C_1 D_1$ параллелепипед, $\overrightarrow{AC} + \overrightarrow{BB_1} + \overrightarrow{BA} + \overrightarrow{D_1 B} + \overrightarrow{B_1 D_1} + \overrightarrow{DC}$

өрнегін ықшамдаңыз

- A) 0
- B) $\overrightarrow{BB_1}$
- C) \overrightarrow{BA}
- D) \overrightarrow{AC}
- E) \overrightarrow{DC}

19. $f(x) = x^2 - 3x$ функциясының $f'(2)$ табыңыз.

- A) -3.
- B) -2.
- C) -1.
- D) 1.
- E) 2.

20. Теңсіздікті шешіңіз: $x^4 + 3x^3 + 2x^2 + 3x + 1 < 0$.

- A) $(-\infty; \frac{-3 - \sqrt{5}}{2})$.
- B) $(\frac{-3 + \sqrt{5}}{2}; +\infty)$.
- C) $(\frac{-3 - \sqrt{5}}{2}; \frac{-3 + \sqrt{5}}{2})$.
- D) $(-\infty; 1)$.
- E) $(-\infty; +\infty)$.

21. Келесі интервал $\log_2^2 x + \log_{0,5} x \geq 12$ теңсіздігінің шешіміне кіреді:

- A) $(0; \frac{1}{4}] \cup [15; +\infty)$
- B) $(-\infty; \frac{1}{4}] \cup [16; +\infty)$
- C) $(-\infty; \frac{1}{8}] \cup [16; +\infty)$
- D) $(0; \frac{1}{8}]$
- E) $(0; \frac{1}{4})$
- F) $[16; +\infty)$
- G) $(0; \frac{1}{8}] \cup [16; +\infty)$
- H) $[15; +\infty)$

22. $\frac{x+3}{\sqrt{x-1}} = \sqrt{3x+1}$ теңдеуінің:

- A) Түбірі $x_1 = -1; x_2 = 5$
- B) Түбірі жоқ
- C) Бір ғана түбірі бар

- D) Түбірі $x = 5$
 E) Түбірі $x_1 = 5; x_2 = 4$
 F) Екі түбірі бар
 G) Түбірі $x_1 = -1; x_2 = 4$
 H) Үш түбірі бар

23. $\arcsin(-1) + \arccos 0$ өрнегінің мәні:

- A) 0-ге тең
 B) Жұп сан
 C) Тақ сан
 D) 1-ге тең
 E) 2-ге тең
 F) Иррационал сан
 G) Натурал сан
 H) Бүтін сан

24. $\sin \frac{x}{8} = \frac{1}{2}$ теңдеуінің шешімі бола алатын сан:

- A) $-\frac{4\pi}{3}$
 B) $(-1)^n \frac{4\pi}{3} + \pi n, n \in Z$
 C) $\frac{4\pi}{3} + \pi n, n \in Z$
 D) $\frac{\pi}{6}$
 E) $-\frac{20\pi}{3}$
 F) $\frac{4\pi}{3}$
 G) $\frac{20\pi}{3}$
 H) $(-1)^n \frac{4\pi}{3} + 8\pi n, n \in Z$

25. $3\sin^2 x - 2\sin x \cdot \cos x - \cos^2 x \leq 0$ теңсіздігінің шешімінде жататын интервал:

- A) $\left[-\frac{\pi}{2}; \arctg \frac{1}{3}\right], n \in Z$
 B) $\left[-\arctg \frac{1}{3}; \frac{\pi}{4}\right]$
 C) $\left[\arctg \frac{1}{3}; \frac{\pi}{2}\right]$
 D) $\left[\pi - \arctg \frac{1}{3}; \frac{5\pi}{4}\right]$
 E) $\left[\arctg \frac{1}{3}; \pi\right], n \in Z$

$$F) \left[-\pi - \operatorname{arctg} \frac{1}{3}; \frac{5\pi}{4} \right], n \in Z$$

$$G) \left[-\operatorname{arctg} \frac{1}{3}; \frac{\pi}{2} \right]$$

$$H) \left[\operatorname{arctg} \frac{1}{3}; 2\pi \right]$$

26. Геометриялық прогрессияның үшінші мүшесі 24-ке тең, ал алтыншы мүшесі (-192) -ге тең. Осы прогрессия үшін орындалатын шарт:

- A) прогрессияның алғашқы жеті мүшесінің қосындысы 258-ге тең
- B) прогрессияның алғашқы жеті мүшесінің қосындысы -258 -ге тең
- C) прогрессияның еселігі 2 -ге тең
- D) прогрессияның төртінші мүшесі 84 -ке тең
- E) прогрессияның еселігі -2 -ге тең
- F) прогрессияның төртінші мүшесі -24 -ке тең
- G) прогрессияның бірінші мүшесі 6-ға тең
- H) прогрессияның бірінші мүшесі -6 -ға тең

27. Функция экстремумдарын көрсет: $f(x) = x + \frac{1}{x}$

- A) $y_{\max} = -2$
- B) $y_{\min} = 2$
- C) $y_{\min} = -4$
- D) $y_{\min} = -2$
- E) $y_{\max} = 4$
- F) $y_{\max} = -4$
- G) $y_{\max} = 2$
- H) $y_{\min} = 4$

28. $f(x) = x^2 e^x$ туындысын табыңыз.

- A) $f'(x) = (2 + 2x)e^x$
- B) $f'(x) = x^2 e^x + 2xe^x$
- C) $f'(x) = (x + 2)e^x$
- D) $f'(x) = x^2 + 2e^x$
- E) $f'(x) = 2xe^x - xe^x$
- F) $f'(x) = 2xe^x$
- G) $f'(x) = (x^2 + 2x)e^x$
- H) $f'(x) = xe^x + 2x$

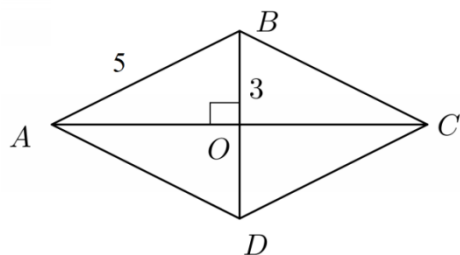
29. $y = x^2 + 2x + 4$, $x = -2$, $x = 1$, $y = 2$ сызықтармен шектелген фигураның ауданы жатқан аралықты анықтаңыз.

- A) (1;15)
- B) (8;10)
- C) (0;4)
- D) (6;12)
- E) [6;10)
- F) (0;6)

G) (3;9)

H) (0;5)

30. Суретте берілген ромб үшін орындалатын дұрыс тұжырым

A) AC 8-ге тең

B) ромб ауданы 48-ге тең

C) ромб ауданы 12-ке тең

D) AC 6-ға тең

E) ромб ауданы 6-ға тең

F) AC 4-ке тең

G) ромб ауданы 24-ке тең

H) AC 3-ке тең

ФИЗИКА

1. Айнымалы токтың тербеліс жиілігін 2 есе арттырса, конденсатордың сыйымдылық кедергісі

A) 2 есе артады.

B) 2 есе кемиді.

C) 4 есе артады.

D) $\sqrt{2}$ есе кемиді.E) $\sqrt{2}$ есе артады.

2. Илмегіндегі тарту күші 15 кН болатын трактор тіркемеге $0,5 \text{ м/с}^2$ үдеу береді. Тарту күшін 60 кН-ға жеткізетін трактордың сол тіркемеге беретін үдеуі

A) 5 м/с^2 B) 3 м/с^2 C) 2 м/с^2 D) 4 м/с^2 E) 1 м/с^2

3. Ұшақ радиусы $R=255 \text{ м}$ «өлі тұзақ» жасап жүр. Ұшқыш креслосына бекітілген белдігіне асылып қалмас үшін, тұзақтың ең жоғарғы нүктесінде ұшақтың ие болатын ең аз жылдамдығы ($g = 10 \text{ м/с}^2$)

A) $\approx 60 \text{ м/с}$.B) $\approx 150 \text{ м/с}$.C) $\approx 50 \text{ м/с}$.D) $\approx 5 \text{ м/с}$.E) $\approx 55 \text{ м/с}$.

4. Жер бетінен h_1 биіктікте орналасқан, массасы m дене h_2 биіктікке еркін түскен кезде ауырлық күшінің атқаратын жұмысы

A) $A=mg(h_1 + h_2)$ B) $A=\frac{mg}{h_1 - h_2}$ C) $A=mg(h_2 - h_1)$

$$D) A = \frac{mg}{h_1 + h_2}$$

$$E) A = mg(h_1 - h_2)$$

5. Массасы 10 кг дене 20Н күштің әсерінен жылдамдығын 2 м/с-ке арттырса, күш әсерінің уақыты

$$A) 6 \text{ с}$$

$$B) 2 \text{ с}$$

$$C) 4 \text{ с}$$

$$D) 3 \text{ с}$$

$$E) 1 \text{ с}$$

6. Молекула-кинетикалық теорияның негізгі теңдеуі

$$A) pV = \frac{m}{M} RT.$$

$$B) \nu = N/N_A.$$

$$C) P = \frac{1}{3} m_0 n \bar{v}^2.$$

$$D) M = m_0 N_A.$$

$$E) \bar{E} = \frac{3}{2} kT.$$

7. Газға 500 Дж жылу мөлшері берілген және сыртқы күштердің жұмысы 300 Дж. Газдың ішкі энергиясының өзгерісі:

$$A) 300 \text{ Дж}$$

$$B) 500 \text{ Дж}$$

$$C) 800 \text{ Дж}$$

$$D) 400 \text{ Дж}$$

$$E) 200 \text{ Дж}$$

8. Хлордың мольдік массасы 35,453 г/моль, валенттілігі 1-ге тең. Хлордың электрохимиялық эквиваленті: ($e=1,6 \cdot 10^{-19}$ Кл, $N_A=6,02 \cdot 10^{23}$ моль⁻¹)

$$A) 3,3 \cdot 10^{-6} \text{ кг/Кл.}$$

$$B) 1,04 \cdot 10^{-8} \text{ кг/Кл.}$$

$$C) 0,33 \cdot 10^{-6} \text{ кг/Кл.}$$

$$D) 0,367 \cdot 10^{-7} \text{ кг/Кл.}$$

$$E) 3,68 \cdot 10^{-7} \text{ кг/Кл.}$$

9. Көлденең қимасының ауданы 100 см² соленоидқа темір өзекшені енгізгенде, ол арқылы 0,4 Вб магнит ағыны өтсе, B_0 өріс индукциясы ($\mu_T = 250000$)

$$A) 0,08 \text{ Тл}$$

$$B) 8 \text{ мТл}$$

$$C) 16 \text{ Тл}$$

$$D) 0,16 \text{ мТл}$$

$$E) 0,04 \text{ мТл}$$

10. Толқынның таралу жылдамдығының белгіленуі

$$A) \lambda$$

$$B) \vartheta$$

$$C) \omega_0$$

$$D) T$$

$$E) \omega$$

11. Толқын ұзындығы 300 м радиотолқындар шығаратын ашық тербелмелі контурдың тербеліс периоды ($c = 3 \cdot 10^8$ м/с)

- A) 5 мкс.
- B) 2 мкс.
- C) 3 мкс.
- D) 4 мкс.
- E) 1 мкс.

12. Вертикаль жазық айнадан 1 м қашықтықта адам тұр. Адам мен оның кескінінің ара қашықтығы

- A) 0,5 м.
- B) 1 м.
- C) 2 м.
- D) 4 м.
- E) 3 м.

13. Электрон дегеніміз

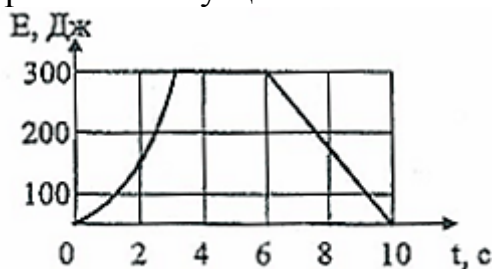
- A) неон атомының ионы.
- B) шамасы $1,6 \times 10^{-19}$ Кл оң зарядталған элементар бөлшек.
- C) гелий атомының ионы.
- D) сутегі атомының ионы.
- E) шамасы $1,6 \times 10^{-19}$ Кл теріс зарядталған элементар бөлшек.

14. Энергиясы $2,8 \cdot 10^{-19}$ Дж болатын фотонға сәйкес келетін

электромагниттік толқынның ұзындығы ($h = 6,62 \cdot 10^{-34}$ Дж·с; $c = 3 \cdot 10^8$ м/с)

- A) 7 нм.
- B) 70 нм.
- C) 800 нм.
- D) 71 нм.
- E) 710 нм.

15. Суретте дененің толық механикалық энергиясының инерциалды санақ жүйесінде уақыт өтуіне қарай өзгеру графигі берілген. Басқа денелермен өзара әрекеттескен уақыт

- A) тек 6 – 10 с.
- B) тек 0 – 3 с.
- C) 0 – 3 с және 6 – 10 с
- D) 0 – 6 с.
- E) тек 3 – 6 с.

16. Жазық конденсатордың ауданы 200 см^2 , ара қашықтығы 1 см. Егер өріс

кернеулігі 500 кВ/м болса, өрістің энергиясы $\left(\varepsilon = 1; \varepsilon_0 = 8,85 \cdot 10^{-12} \frac{\text{Кл}^2}{\text{Н} \cdot \text{м}^2} \right)$

- A) $880 \cdot 10^{-6}$ Дж.
- B) $550 \cdot 10^{-6}$ Дж.
- C) $670 \cdot 10^{-6}$ Дж.
- D) $340 \cdot 10^{-6}$ Дж.

Е) $220 \cdot 10^{-6}$ Дж.

17. Көкжиекке 30° бұрыш жасай 30 м/с жылдамдықпен лақтырылған дененің көтерілу биіктігі мен ұшу қашықтығы ($g = 10$ м/с²; $\sin 30^\circ = \frac{1}{2}$; $\sin 60^\circ = \frac{\sqrt{3}}{2}$)

А) 25 м; $45\sqrt{3}$ м.

В) 35,5 м; $40\sqrt{3}$ м.

С) 2,5 м; $40\sqrt{3}$ м.

Д) 11,25 м; $45\sqrt{3}$ м.

Е) 5,5 м; $35\sqrt{3}$ м.

18. Массасы 5 кг дене горизонталь жазықтықта горизонтқа 60° бұрыш жасай әсер ететін 15 Н күштің әсерінен бірқалыпты қозғалса, үйкеліс коэффициенті ($g = 10$ м/с², $\sin 60^\circ = 0,866$, $\cos 60^\circ = 0,5$)

А) 0,03

В) 0,25

С) 0,15

Д) 0,3

Е) 0,4

19. Катушкадағы ток күші n есе артқанда магнит өрісінің энергиясы ΔW -ге өзгереді. Энергияның W_1 бастапқы мәні

А) $W_1 = \frac{\Delta W}{n^2 - 1}$

В) $W_1 = \frac{1}{n - 1}$

С) $W_1 = \frac{\Delta W}{n^2}$

Д) $W_1 = \frac{\Delta W}{n - 1}$

Е) $W_1 = \frac{1}{n^2 - 1}$

20. Горизонталь бағытта 45 м/с жылдамдықпен ұшып бара жатқын ұшақ 200 м биіктікте двигателін өшіріп, төмендей бастады да, 25 м/с жылдамдықпен аэродром жолына келіп жетті. Ұшықтың массасы 2 т болса, оның қалықтап төмен түскенде ауаның кедергі күшінің жұмысы ($g = 10$ м/с²)

А) 0,2 МДж.

В) 12 МДж.

С) 2,2 МДж.

Д) 5,4 МДж.

Е) 56 МДж.

21. Төмендегі заттың агрегаттық күйлерінің қайсында конвекция жүрмейді:

1. Сұйықта

2. Газда

3. Қатты денеде

4. Вакуумде

А) 1

В) 2

С) 3

Д) 4

Е) 1,3

F) 2,4

G) 1,4

H) 3,4

22. Кельвин шкаласында температура 293 К-ге тең. Оны Цельсий және Фаренгейт шкаласы бойынша өрнектеңіз:

A) 20°C

B) 10°C

C) 10°F

D) 15°F

E) 566°C

F) 68°F

G) 51°F

H) 21°C

23. Массасы 500 кг шана қар үстінде 10 м ара қашықтыққа орын ауыстырады. Егер шана мен қардың үйкеліс коэффициенті 0,2 болса, онда шана орын ауыстыру үшін жасалатын жұмыс:

A) 5 кДж

B) 500 Дж

C) 1 кДж

D) 200 Дж

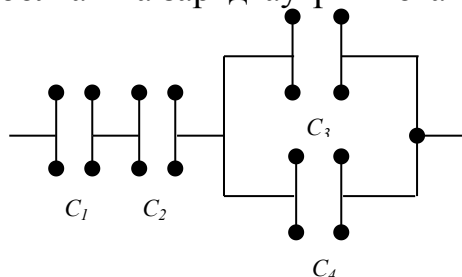
E) 0,2 Дж

F) 100 Дж

G) 10 Дж

H) 1000 Дж

24. Суретте сыйымдылықтары $C_1 = 2$ мкФ, $C_2 = 3$ мкФ, $C_3 = 4$ мкФ және $C_4 = 6$ мкФ болатын төрт конденсатордан тұратын батареяның кернеуі 1000 В болғанша зарядтау үшін оған қанша заряд беру керек?

A) 1,14 мКл

B) 1,07 Кл

C) $1,07 \cdot 10^{-3}$ Кл

D) 1,07 мКл

E) $1,14 \cdot 10^{-3}$ Кл

F) 1 Кл

G) $1,07 \cdot 10^3$ Кл

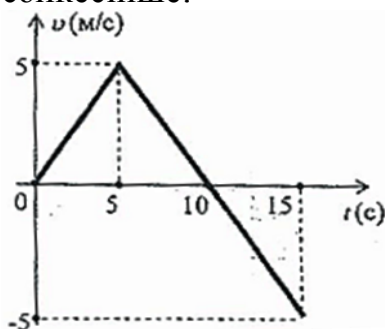
H) 1,07 кКл

25. 120 орамы бар катушкадан 7,5 А ток өткенде, ондағы магнит ағыны 2,3 мВб болса, катушкадағы магнит өрісінің энергиясы:

A) ≈ 1 ДжB) $\approx 2,5$ ДжC) $\approx 1,5$ ДжD) ≈ 3 ДжE) $\approx 3,5$ Дж

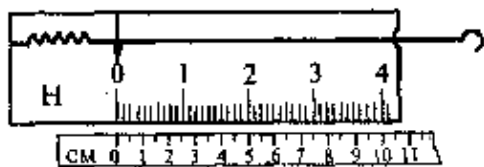
- F) ≈ 2 Дж
 G) $\approx 0,5$ Дж
 H) $\approx 0,1$ Дж

26. Дененің түзу сызықты қозғалыс жылдамдығының уақытқа тәуелділік графигі берілген. $[0 - 10]$ с интервалында жол мен орын ауыстыру сәйкесінше:

- A) 10 м және 0
 B) 25 м және 25 м
 C) 50 м және 25 м
 D) 25 м және 0
 E) 50 м және 50 м
 F) 50 м және 5 м
 G) 0 және 25 м
 H) 25 м және 5 м

27. Суретте зертханалық динамометр көрсетілген. Градуирлеу шкаласы ньютонмен берілген. Егер 200 г жүк ілінсе, динамометр серіппесінің ұзаруы неге тең болады?

- A) 5 см
 B) 1 см
 C) 0,01 м
 D) 2 см
 E) $5 \cdot 10^{-2}$ м
 F) 0,05 м
 G) 0,02 м
 H) $2 \cdot 10^{-2}$ м

28. Параллель жалғанған екі су қыздырғыш элементтердің әрқайсысындағы ток күші 5 А-ден. Өткізгіштерден өтетін жалпы ток күші неге тең?

- A) 25 А
 B) 15 А
 C) 6 А
 D) 5 А
 E) 10 А
 F) 2,5 А
 G) 0,1 А
 H) 20 А

29. Массасы 0,7 кг судың температурасын 20°C -дан 100°C -қа дейін қыздырып, 200 г суды буға айналдыру үшін жұмсалатын энергия: ($c_{\text{сү}}=4200$

Дж/кг⁰С; $r=2,3 \cdot 10^6$ Дж/кг)

- A) $\approx 72,9$ кДж
- B) ≈ 695 кДж
- C) $\approx 0,695$ МДж
- D) $\approx 0,729$ МДж
- E) ≈ 856 кДж
- F) $\approx 0,12$ МДж
- G) ≈ 1200 кДж
- H) $\approx 0,856$ МДж

30. Күн табиғатта:

- A) Алып су айналымын туғызады
- B) Бұлттар мен тұман түзейді
- C) Ауаның конвекциялық құбылысын болдырмайды
- D) Денені тыныштықта ұстайды
- E) Денелерде жылулық тепе-теңдік орнатады
- F) Жер бетінің температурасын азайтады
- G) Жердің бетін қыздырады
- H) Ауа массасының тұрақты болуын қамтамасыз етеді

ХИМИЯ

1. Калий оксиді мен фосфор оксиді арасындағы реакция теңдеуіндегі жалпы коэффициенттер саны

- A) 2
- B) 6
- C) 4
- D) 7
- E) 3

2. Электрондық формуласы $3d^6 4s^2$ және салыстырмалы атомдық массасы 56 болатын элемент атомының нейтрон саны.

- A) 30
- B) 45
- C) 60
- D) 56
- E) 15

3. S-орбиталдың сыйымдылығы

- A) 2e
- B) 5e
- C) 3e
- D) 4e
- E) 1e

4. Этерификация реакциясында химиялық тепе-теңдікті күрделі эфир түзілу жағына ығыстыру үшін қажет жағдайлар:

- A) Суды бөліп алып кететін зат қосу.
- B) Температураны көтеру, катализаторды, қысымды өзгерту.
- C) Қысымды өзгерту.
- D) Қысымды көтеру.
- E) Катализатор қолдану.

5. 16 г темір (III) оксидін тотықсыздандыруға жұмсалатын сутектің (қ.ж.) көлемі

- A) 56 л
- B) 11,2 л
- C) 22,4 л
- D) 33,6 л
- E) 6,72 л

6. 130 г ұнтақталған мырыш 100 г күкіртпен әрекеттескенде алынған мырыш сульфидінің зат мөлшері

- A) 5 моль
- B) 3 моль
- C) 4 моль
- D) 1 моль
- E) 2 моль

7. Натрий бромиді ерітіндісі арқылы 3,36 л хлор(қ.ж.) жібергенде түзілген бромның массасы:

- A) 28 г.
- B) 24 г.
- C) 15 г.
- D) 40 г.
- E) 32 г.

8. Техникалық мырыш нитратын (құрғақ зат) мырыш хлориді қоспасынан іс жүзінде тазарту әдісі:

- A) Суда ерітіп, содан соң азот қышқылы ерітіндісін қосу.
- B) Қыздыру, соңынан тұз қышқылын қосу.
- C) Еріту, соңынан күміс нитратын қосу.
- D) Қыздыру, соңынан сілті қосу.
- E) Суда ерітіп, содан соң барий сульфаты ерітіндісін қосу.

9. 4 г эквивалентті металл сумен әрекеттескенде қ.ж. 2,24 л сутек түзіледі. Бұл металл ...

- A) Ca.
- B) Ba.
- C) Zn.
- D) Be.
- E) Mg.

10. Қалыпты жағдайда темірмен әрекеттесетін зат

- A) H_2SO_4 (конц)
- B) HNO_3 (конц)
- C) HCl (конц)
- D) H_2SiO_3
- E) $NaOH$ (конц)

11. Кәдімгі жағдайда заттардың барлығы бром суымен әрекеттесетін қатар:

- A) C_6H_5OH , $C_6H_5NH_2$.
- B) C_6H_5OH , C_6H_6 .
- C) CH_3COOH , $C_6H_5NH_2$.
- D) C_2H_6 , C_7H_8 .
- E) CH_4 , C_6H_6 .

12. Массасы 170 г гексахлоран ($C_6H_6Cl_6$) алу үшін қолданылатын циклогексан массасы

- A) 28,07 г
- B) 49,07 г

C) 32,45 г

D) 24,05 г

E) 34,06 г

13. Сутек бойынша тығыздығы 42-ге тең массасы 56 г алкен толық жану үшін қажет оттектің зат мөлшері:

A) 3 моль

B) 4 моль

C) 6 моль

D) 7 моль

E) 5 моль

14. 50 г пропанолмен әрекеттесетін натрийдің массасы

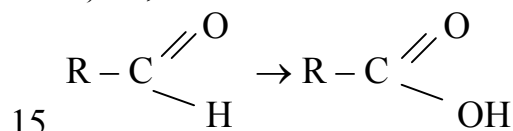
A) 16,2 г

B) 19,2 г

C) 18,7 г

D) 20,7 г

E) 17,7 г

Өзгерісін жүзеге асыруға болатын әдіс:

A) Альдегид пен хлор арасындағы реакцияны жасау керек.

B) Тотықсыздандыру.

C) Сутекпен әрекеттестіру.

D) Альдегидті тотықтыру.

E) Альдегид пен су арасындағы реакцияны жүргізу.

16. Алты атомды спирт түзіледі:

A) жай эфирлер ыдырағанда

B) целлюлоза тотыққанда

C) глюкоза тотықсызданғанда

D) толуол ыдырағанда

E) карбон қышқылдары тотыққанда

17. Ақуыз молекуласының биологиялық белсенділігін қамтамасыз ететін құрылым:

A) Барлығы тең дәрежеде.

B) Үшіншілік.

C) Біріншілік.

D) Екіншілік.

E) Төртіншілік.

18. Химиялық синтез арқылы және өсімдіктерден алынатын жоғарғы молекулалы полимер

A) Каучук

B) Гликоген

C) Полиэтилен

D) Крахмал

E) Целлюлоза

19. Абрикос эссенциясының шығымы 90% болса, 440 г май қышқылы мен этанол өзара әрекеттескенде түзілген эссенцияның массасы

A) 600 г.

B) 522 г.

C) 1044 г.

D) 261 г.

E) 544 г.

20. 792 г техникалық пиритті жаққан кезде 268,8 л (қ.ж.) күкірттің (IV) оксиді түзілді. Пирит құрамындағы қоспаның массалық үлесі:

A) 8,7

B) 9,1

C) 9,6

D) 10,3

E) 4,6

21. Бір күрделі заттан бірнеше жаңа зат алынатын реакция ... деп аталады.

A) қосылу

B) бейтараптау

C) тотығу-тотықсыздану

D) полимерлендіру

E) айырылу

F) алмасу

G) орын басу

H) электролиттік диссоциациялану

22. Өзара әрекеттесе алатындар:

A) NO және CO₂

B) CO₂ және CaO

C) CaO және FeO

D) Al₂O₃ және CO

E) SiO₂ және H₂O

F) SO₂ және CO₂

G) MgO және CaO

H) NO және H₂O

23. Қай қосылыстардың молекулаларында sp-гибридтенген атомдар бар?

A) C₂H₂

B) CCl₄

C) NaCl

D) BeCl₂

E) C₂Br₄

F) AlCl₃

G) C₂H₄

H) CO₂

24. Алкандар жайлы қате тұжырымдар:

A) көміртек атомдарының байланыстары дара, демек σ-байланыстар

B) қосылу реакциясына қатысады

C) көміртек атомдары sp³-гибридтенген

D) алкандардың жалпы формуласы C_nH_{2n+2}

E) алкандар реакциялары негізінде қайтымсыз реакциялар

F) суда жақсы ериді

G) қаныққан

H) молекула ішіндегі байланыстар – коваленттік

25. Формуласы RN₃ болып келетін қосылыстағы химиялық байланыс түрі:

A) молекула ішіндегі сутектік

B) металдық

- C) донорлы-акцепторлы
- D) иондық
- E) сутектік
- F) ковалентті полярлы
- G) ковалентті полярсыз
- H) молекулааралық иондық

26. Өзгерістер тізбегінде X заты бола алатын $Al \rightarrow X \xrightarrow{+NaOH} Al(OH)_3$:

- A) AlN
- B) Na[Al(OH)₄]
- C) Al₄C₃
- D) AlCl₃
- E) Al₂S₃
- F) Al₂O₃
- G) AlPO₄
- H) NaAlO₂

27. Теориялықпен салыстырғанда 80% шығыммен 800 т темір (III) оксидінен алынған темірдің массасы:

- A) 422 т
- B) 526 т
- C) 256 т
- D) 192 т
- E) 156 т
- F) 342 т
- G) 280 т
- H) 448 т

28. 273°C-та және 1 атм.-да бутен тығыздығы неге тең?

- A) 3,5 г/л
- B) 2 г/л
- C) 2,5 г/л
- D) 1,0 г/л
- E) 1,5 г/л
- F) 3 г/л
- G) 2,75 г/л
- H) 1,25 г/л

29. Альдегидтер жайлы келтірілген тұжырымдардың қайсысы дұрыс емес?

- A) карбонил тобы бар
- B) молекулааралық сутектің байланыстарды түзбейді
- C) органикалық еріткіштерде жақсы ериді
- D) спирттермен изомерлі
- E) сутектік байланыстар жоқтығынан қайнау температуралары төмен
- F) тотыққанда карбон қышқылдары түзеді
- G) біріншілік спирттер тотыққанда түзіледі
- H) барлығы да өткір жағымсыз иісті газдар

30. Ацетилен, этилен және этаннан тұратын қоспаның 2 моль берілген.

I. «Күміс айна» реакциясына қатысқанда 0,4 моль тұнба түзілген.

II. Қалған газдар қоспасы 0,5 моль хлормен қаныққан.

Қоспа құрамындағы этанның көлемдік үлесін (%) табыңыз.

- A) 20 %
- B) 75%

- C) 85 %
- D) 55 %
- E) 35 %
- F) 90%
- G) 45 %
- H) 65 %

БИОЛОГИЯ

1. Тамыр түкшелері:
 - A) минералды тұздардың ертіндісін сіңіреді (сорады).
 - B) клетканы ұзартады.
 - C) тамырды қорғайды.
 - D) қоректік заттарды сабаққа жылжытады.
 - E) клетка санын көбейтеді.
2. Ең ірі жүйелер:
 - A) түр
 - B) туыс
 - C) патшалық
 - D) бөлім
 - E) тұқымдас
3. Желілілер типіне жатпайтын класс
 - A) қосмекенділер
 - B) жорғалаушылар
 - C) шаянтәрізділер
 - D) сүтқоректілер
 - E) құстар
4. Тек қысқарған өркенде орналасқан бүршік:
 - A) Гүл бүршігі
 - B) Жанама бүршік
 - C) Бұйыққан бүршік
 - D) Қосалқы бүршік
 - E) Өсу бүршігі
5. Медицинада дәрі алынатын саңырауқұлақ:
 - A) Пеницилл
 - B) Мукор
 - C) Аспергилл
 - D) Ашытқы
 - E) Діңкұлақ
6. Жасыл балдыр
 - A) Ламинария
 - B) Спирогира
 - C) Хондрус
 - D) Коралина
 - E) Саргассум
7. Лалагүл тұқымдасының гүліндегі күлте жапырақшаларының саны:
 - A) 5.
 - B) 4.
 - C) 6.
 - D) көп.

- Е) 8.
8. Денесі буылтықтарға бөлінбеген құрттар:
- А) Ақ сұлама
 - В) Буылтық құрттар
 - С) Жұмыр құрттар
 - Д) Жалпақ құрттар
 - Е) Нереида
9. Жорғалаушылардың сезім мүшелері
- А) Тері, көз
 - В) Тіл, құлақ
 - С) Көз, құлақ, танау тесігі
 - Д) Тері, бұлшықет
 - Е) Танау тесігі, тіл
10. Тілдің алдыңғы және бүйір бөліктері ... сезеді
- А) ащыны.
 - В) тәттіні.
 - С) қышқылды.
 - Д) тұздылықты.
 - Е) күйдіретін ащыны.
11. Қорғаныштық шартсыз рефлексдер
- А) Сәбиді емізігі бар бөтелкемен тамақтандыру
 - В) Дыбысқа басты бұру
 - С) Жаңа туған нәрестенің алғаш рет анасын ему
 - Д) Жарыққа кірпік қағу
 - Е) Сәбидің таныс емес затқа басын бұру
12. Қан қысымының жоғарылауынан болатын ауру
- А) Гипоксия
 - В) Гипотония
 - С) Гемофилия
 - Д) Гиподинамия
 - Е) Гипертония
13. Ауатамыр дегеніміз -
- А) көкірек қуысының ішкі қабырғасы.
 - В) ауаға толы ауатамыр ұштары.
 - С) ұсақ көпіршіктер.
 - Д) кеңірдектің жалғасы.
 - Е) өкпенің сыртқы жылтыр, тегіс қабықшасы.
14. Дәрумендер (витаминдер) ... түзілуіне қатысады.
- А) көмірсулардың
 - В) тұздардың
 - С) ферменттердің
 - Д) майлардың
 - Е) гормондардың
15. Бүйректің ішіндегі кеңейген қуыс
- А) Нефрон
 - В) Бүйрек қақпасы
 - С) Бүйрек астаушасы
 - Д) Бүйректің қыртысты заты
 - Е) Бүйрек денешігі

16. Адам мен жануарлардың мінез-құлығын зерттейтін ғылым.
- A) Эмбриология.
 - B) Урология.
 - C) Кардиология.
 - D) Этология.
 - E) Геронтология.
17. Гликолиздің оттекті ыдырауы.
- A) Катаболизм.
 - B) Энтропия.
 - C) Анаболизм.
 - D) Аэробты.
 - E) Анаэробты.
18. Адамның жеке дамуы барысында тұқым қуалайтын өзгерістердің бар-жоғын анықтайтын әдіс
- A) Цитогенетикалық
 - B) Егіздік
 - C) Онтогенетикалық
 - D) Биохимиялық
 - E) Популяциялық
19. Ірі жүйелік топтардың (тип, класс, отряд) қалыптасу процесі
- A) Идиоадаптация
 - B) Дивергенция
 - C) Макроэволюция
 - D) Микроэволюция
 - E) Дегенерация
20. Ауа құрамында «тіршілік күші» болатындықтан, өлі затқа жанасып, одан өздігінен тіршілік пайда болады деп ұйғаратын теория
- A) Креоцианизм
 - B) Панспермия
 - C) Абиогенез
 - D) Биогенез
 - E) Витализм
21. Негізгі ұлпаға жатады:
- A) су жинаушы
 - B) түзуші
 - C) жабын
 - D) тірек
 - E) ауа жинаушы
 - F) өткізгіш
 - G) меристема
 - H) фотосинтездеуші
22. Гидраның жемін аулайтын жасушасы:
- A) безді
 - B) асқорыту
 - C) атпа
 - D) тері-бұлшықет
 - E) жүйке
 - F) аралық
 - G) жыныс

- Н) қор жинау
23. Желілілерге жатады:
- А) қандауырша
 - В) аз қылтандылар
 - С) асцидия
 - Д) сүліктер
 - Е) жұмыр құрттар
 - Ғ) тікен терілілер
 - Г) дөңгелекауыздылар
 - Н) буынаяқтылар
24. Іші қуыс қалың бұлшықетті мүше:
- А) ауыз қуысы
 - В) жұтқыншақ
 - С) өңеш
 - Д) ұлтабар
 - Е) асқазан
 - Ғ) аш ішек
 - Г) тоқ ішек
 - Н) тік ішек
25. Эпидермистің сыртқы қабаты:
- А) мүйізді қабат
 - В) дерма
 - С) өсуші қабат
 - Д) шелді қабат
 - Е) гиподерма
 - Ғ) емізікшелі қабат
 - Г) торлы қабат
 - Н) түкті қабат
26. Ақыл-ой, санасы, ойлау қабілеті жетіліп, шығармашылық іс-әрекеттері молаятын, қоғам алдындағы жауапкершілігін толық сензінетін кезең
- А) нәрестелік кезең
 - В) мектепке дейінгі естияр кезең
 - С) мектеп жасындағы ересек кезең
 - Д) мектепке дейінгі сәбилік кезең
 - Е) жасөспірімдік кезең
 - Ғ) егде кезең
 - Г) балғын жастық
 - Н) кемелденген кезең
27. Екі мембраналы органоидтар:
- А) рибосома
 - В) микротүтікше
 - С) митохондрия
 - Д) жасуша орталығы
 - Е) хлоропласт
 - Ғ) ЭПТ
 - Г) гольджи
 - Н) лизосома
28. Гомологтық өзгергіштіктің негізіндегі себептер:
- А) жақын түрлер мен туыстар генетикалық құрылымы ұқсас, шығу тегі

бір

В) алуан түрлердің пайда болуы мен сақталуы тұқым қуалаушылық пен өзгергіштік заңына байланысты

С) Қозғаушы сұрыптау табиғаттағы түрлердің алуан түрлілігін қамтамасыз етеді

Д) нәруыз биосинтезі рибосоманың кіші бөлігінде жүреді

Е) белгілі бір сыртқы орта жағдайында жүретін сұрыптаулар әсері

Ғ) аллельді емес гендер бір-бірінен толық тәуелсіз болу үшін олар әртүрлі хромосомада орналасу керек

Г) хромосомадағы гендердің ара қашықтығы айқасу жиілігіне тура пропорционал

Н) гендер хромосомада бір сызықтың бойымен тізбектеле орналасқан

29. С.Миллер мен Г.Юри тәжірибелері нәтижесінде түзілді:

А) несепнәр

В) ауыр тұздар

С) сүт қышқылы

Д) жылу

Е) көміртек диоксиді

Ғ) оттегі

Г) сутегі

Н) метан

30. Шаян мен актинияның бірлесіп тіршілік етуі жатады:

А) мутуализм

В) симбиоз

С) паразитизм

Д) антогонизм

Е) нейтрализм

Ғ) комменсализм

Г) пәтерлестік

Н) кооперация

ГЕОГРАФИЯ

1. Биіктік белдеулер ... болады

А) Ойпаттарда

В) Мұздықтарда

С) Тауларда

Д) Тоғайларда

Е) Жазықтарда

2. Нәсілдердің теңдігін дәлелдеген ғалым:

А) Д.Кук.

В) Д.Ливингстон.

С) Ф.Магеллан.

Д) Х.Колумб.

Е) М.Маклай.

3. Дүниежүзілік мұхиттағы ең терең шұңғыма

А) Мариан

В) Кермадек

С) Пуэрто-Рико

Д) Зонд

- Е) Ява
4. Зат алмасудың негізгі қозғаушы күштері
- А) Тау жыныстарының қайта өзгеруі
 - В) Атмосферадағы ауа айналымы
 - С) Гидросферадағы су айналымы
 - Д) Күн қуаты мен Жердің ішкі қуаты
 - Е) Табиғаттағы биологиялық айналымы
5. Солтүстік Американың Атлант мұхиты жағалауындағы отырықшы халық ... қоныс аударғандар.
- А) Орталық және Оңтүстік Еуропа елдерінен
 - В) Үндістаннан
 - С) Аустралиядан
 - Д) Скандинавия елдері мен Исландия аралынан
 - Е) Қытайдан
6. “Түркістан өлкесіне саяхат” еңбегінің авторы.
- А) Әл-Фараби.
 - В) И.В.Мушкетов.
 - С) Ш.Уәлиханов.
 - Д) Н.М.Пржевальский.
 - Е) Н.А.Северцов.
7. Қазақстан климатының шұғыл континенттілігі мен құрғақшылық ... байланысты
- А) Географиялық орнына, мұхиттан алыс жатуына
 - В) Атлант мұхитының әсеріне
 - С) Жер бетінің жамылғысына
 - Д) Күн радиациясының әсеріне
 - Е) Солтүстік Мұзды мұхиттың әсеріне
8. Қазақстанда жоқ табиғат зонасы:
- А) Орманды дала.
 - В) Дала.
 - С) Шөлейт.
 - Д) Шөл.
 - Е) Тайга.
9. Қазақстанда ең алғашқы құрылған қорық
- А) Алакөл
 - В) Қорғалжын
 - С) Наурызым
 - Д) Ақсу-Жабағылы
 - Е) Үстірт
10. Қала халқының үлес салмағы ... көрсеткіші
- А) ұлттық құрамының
 - В) индустрияландырудың
 - С) еңбек тиімділігінің
 - Д) жастардың
 - Е) өндіріс құралдарының
11. Республикамыздағы ең қуатты СЭС.
- А) Қапшағай, Бұқтырма.
 - В) Хайрузовка, Шардара.
 - С) Тишин, Бұқтырма.

- D) Шардара, Бұқтырма.
E) Үлбі, Тұрғысын.
12. Маңғыстау түбегіндегі табиғат ресурстарын толық игеру үшін қиыншылықтар туғызатын фактор:
- A) Ауыл шаруашылығының дамуы.
B) Еңбек ресурстарының жетіспеушілігі.
C) Су ресурстарының тапшылығы.
D) Көлік қатынасының жүйесіздігі.
E) Машина жасау саласының артта қалуы.
13. Еуразияның орталығында орналасқан мемлекет.
- A) Үндістан
B) Франция
C) Жапония
D) Индонезия
E) Қазақстан
14. Андорра, Монако, Сан-Марино мемлекеттері ... жатады.
- A) Ең кіші мемлекеттер тобына
B) Орташа мемлекеттер тобына
C) Ірі мемлекеттер тобына
D) Алып мемлекеттер тобына
E) Шағын мемлекеттер тобына
15. Дүние жүзібойынша көлдегі кеме қатынасының басты ауданы
- A) Ұлы көлдер.
B) Скандинавия көлдері.
C) Англия.
D) Каспий көлі.
E) Ресейдің солтүстік-батысы.
16. Молдованың кілем тоқу комбинаты орналасқан қала
- A) Унгены
B) Киев
C) Львов
D) Сарны
E) Житомир
17. Шетелдік Еуропада балық аулауға халықаралық маманданған ел.
- A) Чехия.
B) Исландия.
C) ГФР.
D) Австрия.
E) Румыния.
18. Жапонияның ірі порттары:
- A) Кобе, Нагоя, Иокогама.
B) Сапперо, Ауомори, Лаканай.
C) Осака, Херосима, Кагосима.
D) Сендай, Хонсю, Токио.
E) Нагасаки, Кейакюсю, Сикоку.
19. Латын Америкасында испан тілінің таралуының басты себебі
- A) Африкадан негрлерді апаруына байланысты.
B) Бірінші дүние жүзілік соғыстың әсері.
C) Васко да Гаманың саяхатының нәтижесі.

- D) Брест бейбітшілік шартының нәтижесі.
E) Ұлы географиялық ашылыстардың нәтижесі.
20. Нілде егістікті суару үшін Асуан бөгеті салынған мемлекет:
A) Либия
B) Тунис
C) Эфиопия
D) Египет
E) Уганда
21. Мұхиттық табиғат кешендері:
A) Теңіз
B) Орман
C) Шығанақ
D) Батпақ
E) Көл
F) Егістік
G) Бөген
H) Бұғаз
22. Анд тауларының барлық бөлігінде дерлік түйе тұқымдасына жататын ламаның екі жабайы түрі:
A) Альпака
B) Визунья
C) Тапир
D) Гуанако
E) Оцелот
F) Опоссум
G) Капибара
H) Гаоцин
23. Страбонның Қазақ жері туралы қалдырған ерте кездегі географиялық мағлұматтары:
A) Арал теңізін (Оксиан) картаға түсірген
B) Каспий теңізін тұйық алап емес, Солтүстік мұхиттың шығанағы санаған
C) «Географияға жетекші» атты еңбегінде жер туралы картографиялық деректерді жинақтаған
D) Сырдария мен Әмудария Каспийге құяды деп ойлаған
E) Арал теңізін Каспийдің шығанағы («Скиф шығанағы») деп есептеген
F) Орталық және Орта Азияның картасын жасаған
G) Сар (Еділ), Лик (Жайық), Сергис (Жем) өзендерін бейнелеген
H) Сырдария (Яксарт) мен Әмудария (Окс) жөнінде дұрыс мәлімет қалдырған
24. Қазақтың ұсақ шоқысы қиылысатын табиғат зоналары:
A) Орман
B) Орманды дала
C) Дала
D) Шөлейт
E) Шөл
F) Құмды жазық
G) Тайга
H) Қоңыржай

25. Ташкент маңы Алатауының таулары:

- A) Піскем
- B) Мыңжылқы
- C) Жабағылы
- D) Майдантал
- E) Жалаңаш
- F) Қоржынтау
- G) Құлақтау
- H) Іле-Шу

26. Былғары аяқ-қиім фабрикалары:

- A) Семей
- B) Өскемен
- C) Тараз
- D) Қызылорда
- E) Талдықорған
- F) Алматы
- G) Шымкент
- H) Қарағанды

27. Оңтүстік Қазақстандағы өте жақсы дамыған өнеркәсіп саласы:

- A) Ауыр өнеркәсіп
- B) Жеңіл өнеркәсіп
- C) Машина жасау
- D) Тамақ өнеркәсібі
- E) Тау-кен өндірісі
- F) Химия өнеркәсібі
- G) Құрылыс
- H) Отын-энергетика

28. Біріккен Ұлттар Ұйымының құрылымына кірмейді:

- A) Қауіпсіздік кеңесі
- B) Бас ассамблея
- C) Халықаралық сот
- D) Атом жөніндегі халықаралық агенттік
- E) Экономикалық және әлеуметтік кеңес
- F) АСЕАН
- G) ОПЕК
- H) Еуропалық одақ

29. Еуропаның дамыған елдері табиғи газды алады:

- A) Ресейден
- B) Сауд Арабиясынан
- C) Алжирден
- D) Ираннан
- E) Ирактан
- F) Біріккен Араб Әмірліктерінен
- G) Солтүстік Африкадан
- H) Қазақстаннан

30. Грузияның маңызды теңіз порттары:

- A) Батуми
- B) Раздан
- C) Тбилиси

- D) Кутаиси
- E) Кяпаз
- F) Азери
- G) Сухуми
- H) Гагра

ДҮНИЕ ЖҮЗІ ТАРИХЫ

1. Мезолит дәуірі жататын кезең:
 - A) Тас ғасыры.
 - B) Мыс ғасыры.
 - C) Энеолит.
 - D) Темір ғасыры.
 - E) Қола ғасыры.
2. Аккад мемлекетін гүлдендірген патша:
 - A) Хаммурапи
 - B) Шульги
 - C) Шаруккин
 - D) Навуходоносор
 - E) Нарамсин
3. Б.з.б. V ғасырдағы Афины демосының көсемі:
 - A) диктатор Юлий Цезарь.
 - B) Афин стратегі Фемистокл.
 - C) Грек архонты Солон.
 - D) Афин стратегі Перикл.
 - E) Александр Македонский.
4. Киев Русі мемлекетінің құрылған ғасыры:
 - A) IXғ.
 - B) Vғ.
 - C) VIIғ.
 - D) Xғ.
 - E) VIғ.
5. Орта ғасырлардағы медицина саласының ұлы ғалымы:
 - A) Ибн Сина.
 - B) әл Фараби.
 - C) Омар Хайам.
 - D) Фирдоуси.
 - E) Евклид.
6. XV-XVI ғғ. бұл мемлекетте Рим папасы барлық билікті өз қолына шоғырландыруға тырысты:
 - A) Испания
 - B) Англия
 - C) Франция
 - D) Италия
 - E) Германия
7. Ресейдегі дүрбелең кезеңі болған жылдар:
 - A) 1584-1613 жж.
 - B) 1558-1583 жж.
 - C) 1533-1584 жж.
 - D) 1505-1533 жж.

Е) 1598-1605 жж.

8. XVII-XIX ғасырларда Цинь империясында әлеуметтік жағынан көп артықшылықтарға ие болғандар:

- А) Монғолдар.
- В) Кембағалдар.
- С) Маньчжурлар.
- Д) Тибеттер.
- Е) Қытайлар.

9. XIX ғ. Латын Америкасы мемлекеттерінде күшті экономикалық және саяси ұстанымын орнатуға мүмкіндік алған мемлекет:

- А) Португалия
- В) Испания
- С) Франция
- Д) АҚШ
- Е) Қытай

10. 1856 ж. Осман империясының экономикасына шетелдік қаржының көптеп келуіне жол ашқан саясат:

- А) Жаңа шикізат көздерінің ашылуы
- В) Шетелдіктерге жеке меншік алуға рұқсат беру
- С) Мұсылман емес халықтарға теңдік құқығының берілуі
- Д) Христиандарды мемлекеттік қызметке алуы
- Е) Ұлттық қозғалыстарға жеңілдіктер жасауы

11. Мексика буржуазиялық-демократиялық революциясының болған уақыты:

- А) 1913-1916 ж.ж.
- В) 1911-1917 ж.ж.
- С) 1910-1917 ж.ж.
- Д) 1914-1918 ж.ж.
- Е) 1912-1919 ж.ж.

12. Солтүстік полюсте бірінші кеңес ғылыми зерттеу станциясы өзінің жұмысын бастады:

- А) 1925 жылы
- В) 1937 жылы
- С) 1945 жылы
- Д) 1961 жылы
- Е) 1957 жылы

13. XX ғасырға дейін Монғолия халқына ықпалын жүргізген будда дінінің тармағы:

- А) Синтоизм.
- В) Конфуцизм.
- С) Индуизм.
- Д) Ламаизм.
- Е) Даосизм.

14. Екінші дүниежүзілік соғыстан кейін Германияның шығыстағы жерлері берілді:

- А) АҚШ пен Францияға
- В) Англия мен КСРО-ға
- С) Финляндия мен Данияға
- Д) КСРО мен Польшаға

- Е) Жапония мен АҚШ-қа
15. «Баск елі және бостандық» атты ұйымының талабы:
- А) Хуан Карлостың биліктен кетуін
 - В) Еуроодаққа мүше болуды
 - С) Экономикада жаңалықтар енгізуін
 - Д) Үкіметтің отставкаға кетуін
 - Е) Баск елінің Испаниядан бөлек шығуын
16. 1968 жылы социалистік елдер әскерлері кіргізілген ел:
- А) Польша.
 - В) Чехословакия.
 - С) Югославия.
 - Д) Албания.
 - Е) Венгрия.
17. Президент Р.Никсонның 1974 ж. қызметтен кетуіне себеп болған оқиға:
- А) Әлеуметтік шығындарды азайту.
 - В) «Жалмауыздарды аулау».
 - С) «Уотергейт» жанжалы.
 - Д) Вьетнам соғысы.
 - Е) Ирангейт.
18. Қытай Халық Республикасы құрылған жыл:
- А) 1948 жыл 3 қараша
 - В) 1952 жыл 6 наурыз
 - С) 1950 жыл 2 маусым
 - Д) 1949 жыл 1 қазан
 - Е) 1951 жыл 3 шілде
19. КПСС XX съезінде қаралған мәселе:
- А) И.В. Сталиннің жеке басқа табынушылығын айыптау.
 - В) КПСС үшінші бағдарламасын қабылдау.
 - С) Н.С. Хрущевті өкімет билігінен босату.
 - Д) КПСС ОК Президиумы мүшелігінен Г. Маленков, В. Молотов, Л. Кагановичті шығару.
 - Е) IV бесжылдық жоспарын қабылдау.
20. Ғылыми фантастика жанрындағы атақты ағылшын жазушысы:
- А) Дж.Лондон.
 - В) Г.Уэллс.
 - С) Т.Манн.
 - Д) Т.Драйзер.
 - Е) А.Франс.
21. Ежелгі Египет әдебиетіндегі саяхатты сапарлар мен әртүрлі шытырман оқиғаларға толы шығарма:
- А) «Авеста»
 - В) «Рамаяна дастаны»
 - С) «Синухет әңгімесі»
 - Д) «Антигона» драмасы
 - Е) «Гильгамеш туралы дастан»
 - Ғ) «Ваал және Алийян» туралы миф
 - Г) «Энеида» поэмасы
 - Н) «Осирис пен Исида» туралы миф
22. Славян әліпбиін жасаған ағартушылар:

- A) Макар
 - B) Болеслав
 - C) Павел Диакон
 - D) Феодосий
 - E) Федор
 - F) Мешко
 - G) Мефодий
 - H) Кирилл
23. Нидерланды буржуазиялық революцияның басты ошақтары:
- A) Амстердам
 - B) Голландия
 - C) Утрехт
 - D) Шлезвиг
 - E) Вестфаль
 - F) Роттердам
 - G) Бургундия
 - H) Зеландия
24. 1800 жылы француз армиясының австриялықтарды талқандаған шайқас:
- A) Вена түбіндегі шайқас
 - B) Ульм түбіндегі шайқас
 - C) Маренго түбіндегі шайқас
 - D) Бородино шайқасы
 - E) Прейсиш – Эйлау түбіндегі шайқас
 - F) Трафальгар шайқас
 - G) Ватерлоо шайқас
 - H) Аустерлиц түбіндегі шайқас
25. АҚШ өзге елдерден сатып алған жерлер:
- A) Аляска
 - B) Техас
 - C) Огайо
 - D) Кентуки
 - E) Гавай аралдары
 - F) Теннеси
 - G) Луизиана
 - H) Флорида
26. Кеңестік Ресейдің ЖЭС – қа көшкен жылы.
- A) 1924 ж.
 - B) 1923 ж.
 - C) 1920 ж.
 - D) 1921 ж.
 - E) 1917 ж.
 - F) 1918 ж.
 - G) 1922 ж.
 - H) 1919 ж.
27. У.Черчилл премьер – министр болған жылдары:
- A) 1943 – 1946 жж.
 - B) 1951 – 1954 жж.
 - C) 1949 – 1951 жж.
 - D) 1938 – 1942 жж.

Е) 1945 – 1949 жж.

Ғ) 1939 – 1943 жж.

Г) 1940 – 1943 жж.

Н) 1955 – 1958 жж.

28. Кубадағы революция жеңіске жеткен уақыт:

А) 1970 ж. 3 қыркүйек.

В) 1959 ж. 1 қаңтар.

С) 1960 ж. 1 қаңтар.

Д) 1953 ж. 26 шілде.

Е) 1955 ж. 16 мамыр.

Ғ) 1954 ж. 2 тамыз.

Г) 1961 ж. 18 ақпан.

Н) 1956 ж. 14 желтоқсан.

29. 1945 ж. 26 маусымда Біріккен Ұлттар Ұйымының құрамына енген мемлекеттер саны:

А) 49

В) 48

С) 52

Д) 50

Е) 54

Ғ) 51

Г) 47

Н) 53

30. 1926 – 1928 жж. Х.Чойбалсан кімнің тікелей көмегімен қуғын – сүргін саясатын жүргізді.

А) Ч. Кайшидің

В) И. Сталиннің

С) В. Лениннің

Д) С. Ятсеннің

Е) С. Батордың

Ғ) М. Дзедунның

Г) Ю. Шикайдың

Н) Ф. Рузвельттің

ҚАЗАҚ ӘДЕБИЕТІ

1. «Ер Тарғын» жырындағы «Ардақты туған ер болсаң, неғыласың бір қызды» деген тоқтау сөзді айтқан адамды көрсетіңіз.

А) Тарғын.

В) Ақшахан.

С) Сыпыра жырау.

Д) Ақжүніс.

Е) Қартқожақ.

2. «Ажалым аштан болды ма?

Ауызға жерге жемім жоқ,

Егер өлсем бұл жерде,

Сүйегімді ұстар теңім жоқ», - деп қиналатын батырды табыңыз.

А) Қобыланды.

В) Ер Тарғын.

С) Қамбар.

- D) Алпамыс.
E) Арқалық батыр.
3. Әл-Фараби шығармасын анықтаңыз.
A) "Ақылдың мәні туралы", "Философияны оқу үшін не білу керек?".
B) "Гулистан бит-турки".
C) "Хибатул хақайық", "Тарихи Рашиди".
D) "Диуани лұғат ат-түрік".
E) "Ақылдың сыйы", "Қыпшақ шежіресі".
4. Сұраншы, Өтеген батырларға арнап дастан жазған ақынды табыңыз.
A) И.Байзақов.
B) Т.Жароков.
C) Н.Байғанин.
D) Ж.Жабаев.
E) К.Әзірбаев.
5. М. Әуезовтің қай шығармасында Жарасбай, Сәлмен, Қатша деген кейіпкерлер кездесетінін белгілеңіз.
A) «Қараш-Қараш оқиғасы».
B) «Қаралы сұлу».
C) «Оқыған азамат».
D) «Ескілік көлеңкесінде».
E) «Қилы заман».
6. Қасым Аманжоловтың Ұлы Отан соғысында оққа ұшқан қазақ ақыны Абдолла Жұмағалиев туралы жазған шығармасын табыңыз.
A) «Ақын өлімі туралы аңыз».
B) «Дауыл».
C) «Дариға, сол қыз».
D) «Өзім туралы».
E) «Үстімде сұр шинелім».
7. М.Мағауиннің «Бір атаның балалары» атты шығармасындағы бір-біріне қайшы мінезді кейіпкерлерді табыңыз.
A) Ахмет пен Нартай.
B) Нартай мен Ертай.
C) Дәуренбек пен Ертай.
D) Ахмет пен Зекен.
E) Дәуренбек пен Ахмет.
8. *«Жара бір қатты, жан тәтті,
Жара аузына қан қатты ...
Жағдайсыз жаман қалып барамын,
Жанымда бір туганның жоғынан».* Қай жыраудың өлең жолдарынан ?
A) Дулат.
B) Жиёмбет.
C) Ақтамберді.
D) Бұқар.
E) Доспамбет.
9. Айтысқа түскен ақындардың Шөжеге қандай мін айтқанын табыңыз.
A) Кедейлігі.
B) Соқырлығы.
C) Тентектігі.
D) Әйелінің нашар адам екені.

- Е) Ұры екендігі.
10. Шәкәрімнің туындысын табыңыз.
- А) «Ләйлі-Мәжнүн».
- В) «Кұралай сұлу».
- С) «Кім жазықты».
- Д) «Разия қыз».
- Е) «Әзім әңгімесі».
11. Абай сынаған мақалды табыңыз.
- А) Жарлы болсаң, арлы болма.
- В) Шәкіртсіз ғалым-тұл.
- С) Ексең егін, ішерсің тегін.
- Д) Жаман дос-көлеңке.
- Е) Ісің өнсін десең, ретін тап.
12. «Шеризат», «Жәмсап», «Ағаш ат» дастандарының авторын табыңыз.
- А) Ы.Сандыбайұлы.
- В) Ә.Найманбаев.
- С) С.Аронұлы.
- Д) Мәшһүр-Жүсіп Көпеев.
- Е) Ш.Құдайбердіұлы.
13. М.Дулатов орысша сабақты кімнен үйренгенін анықтаңыз.
- А) Сәкен Сейфуллин.
- В) Мұхтар Әуезов.
- С) Мұқан Тоқтабайұлы.
- Д) Олжас Сүлейменов.
- Е) Ахмет Байтұрсынов.
14. С.Сейфуллиннің жұмысшылардың психологиялық, динамикалық сырын, мінез қалыбын шебер бейнелеген туындысын табыңыз.
- А) «Жемістер».
- В) «Тар жол, тайғақ кешу».
- С) «Сол жылдарда».
- Д) «Бандыны қуған Хамит».
- Е) «Жер қазғандар».
15. Өлең ұйқасының белгісін табыңыз.
- А) Бірнеше бунақтан тұратын өлең жолы.
- В) Тармақтардан тұратын өлең жолдары.
- С) 11 буыннан құралған өлең жолы.
- Д) Ырғағы мен мағынасы жағынан үйлескен жүйе.
- Е) Тармақтың соңғы сөздерінің дыбыстық жағынан үндесуі.
16. Тахауи Ахтановтың «Шырағың сөнбесін» романындағы Назираның әжесінің есімі мен оның бойындағы қасиеттерді табыңыз.
- А) Жібек мінезді Зылиқа.
- В) Сезімтал Зәуреш.
- С) Көріпкелі бар Қамқа.
- Д) Ойлы Света.
- Е) Өткір жүзді Дариға.
17. *Ел бастау қиын емес,
Қонатын жерден көл табылады,
Қол бастау қиын емес,
Шабатын жерден ел табылады.*

Шаршы топта сөз бастау қиын ... - деген шумақ кімдікі екендігін табыңыз.

- A) Сырым.
- B) Бұқар жырау.
- C) Төле би.
- D) Қазыбек би.
- E) Асан қайғы.

18. Абайдың алғаш жарық көрген өлеңдері кімнің атынан жарияланғанын табыңыз.

- A) Уәйіс.
- B) Ақылбай.
- C) Мағауия.
- D) Әріп.
- E) Көкбай.

19. Жұбан Молдағалиевтің «Ар-ұят туралы» өлеңінің негізгі идеясын анықтаңыз.

- A) Ерлік, батырлық қасиеттерге баулу.
- B) Махаббат, сүйіспеншілік қасиеттерге баулу.
- C) Адамның намыс, борыш, парыз сияқты ізгі қасиеттерін қастерлеу.
- D) Отансүйгіштік қасиеттерге тәрбиелеу.
- E) Мәдени мұраларды бағалай білуге тәрбиелеу.

20. Қазақтың аққуды киелі санап, тіпті аққу қонған судың өзін қасиетті деп, сырқаттарын емдеуге қолданатынын жырға қосқан ақынды табыңыз.

- A) Ш.Құдайбердиев.
- B) С.Сейфуллин.
- C) І.Жансүгіров.
- D) М.Мақатаев.
- E) С.Торайғыров.

21. Мәтелдерді белгілеңіз:

- A) Ердің атын еңбек шығарар.
- B) Кемедегінің жаны бір
- C) Ғылым – теңіз, білім – байлық.
- D) Ырыс алды – ынтымақ.
- E) Бірлік болмай, тірлік болмас.
- F) Ойнап сөйлесең де, ойлап сөйле
- G) Әлін білмеген әлек
- H) Қорыққанға қос көрінер

22. «Алпамыс батыр» жырының кейіпкерлерін табыңыз:

- A) Алшағыр
- B) Тайшық
- C) Тоқтарбай
- D) Сарыбай
- E) Естеміс
- F) Ұлтан
- G) Көктім Аймақ
- H) Қызыл ер

23. Абай ақынның Крыловтан аударған шығармаларын табыңыз:

- A) Жартас
- B) Қазаға ұшыраған қара шекпен

- C) Теректің сыйы
- D) Есек пен бұлбұл
- E) Өлсем, орным қара жер сыз болмай ма?
- F) Жазғытұры
- G) Қараңғы түнде тау қалғып
- H) Бүркіт пен қарға

24. Әсет Найманбаевтың фантастикалық сарында жазылған қисса-дастанын табыңыз:

- A) «Ағаш ат»
- B) «Кешубай»
- C) «Мәлік–Дарай»
- D) «Үш жетім қыз»
- E) «Салиха–Сәмен»
- F) «Жәмсап»
- G) «Нұғыман–Назым»
- H) «Перизат»

25. «Қараш-Қараш оқиғасы» шығармасындағы «Мен бүгін бір бұғы атып келемін» деген сөз жолдарын айтқан кейіпкер кім?

- A) Сәт
- B) Естемес
- C) Қоқыш
- D) Жарасбай
- E) Бақтығұл
- F) Тектіғұл
- G) Сейіт
- H) Сәлмен

26. «Күлтегін» жырында суреттелетін түркілердің қасиетті мекенін табыңыз:

- A) Алатау баурайы
- B) Талас өзенінің аймағы
- C) Тана (Дон) өзенінің аңғарлары
- D) Кавказ таулары
- E) Каспий теңізінің аймағы
- F) Ыстықкөл аймағы
- G) Өтүкен аймағы
- H) Сырдария өзенінің жағасы

27. Міржақып Дулатұлының шығармаларын белгілеңіз:

- A) «Қалың мал»
- B) «Оян, қазақ!»
- C) «Қамар сұлу»
- D) «Жастарға»
- E) «Бақытсыз Жамал»
- F) «Қалқаман – Мамыр»
- G) «Әнші»
- H) «Қараш-Қараш оқиғасы»

28. М.Әуезовтың 1916 –жылғы ұлт-азаттық көтеріліске арнаған пьесасын белгілеңіз:

- A) «Тартыс»
- B) «Қарагөз»
- C) «Абай»

- D) «Түнгі сарын»
- E) «Қилы заман»
- F) «Майдан»
- G) «Асауға тұсау»
- H) «Шекарада»

29. Шоқан Уәлиханов Орталық Қазақстан, Жетісу, Тарбағатайды аралап, қазақ халқының тарихы, әдет-ғұрпы, діни ұғымдары туралы жинаған материал-еңбегін белгілеңіз:

- A) «Қырғыздар туралы жазбалар»
- B) «Сот реформасы туралы жазбалар»
- C) «Тәңірі»
- D) «Қытай империясының батыс провинциясы және Құлжа қаласы»
- E) «Оңтүстік Сібір руларының тарихы туралы ескертпелер»
- F) «Ыстықкөл сапарының күнделіктері»
- G) «Қазақтың халық поэзиясының түрлері»
- H) «Жоңғария очерктері»

30. Үкілі Ыбырайдың туған жерін белгілеңіз:

- A) Павлодар облысы Баянауыл ауданындағы Жасыбай көлінің жағасы
- B) Солтүстік Қазақстан облысы Айыртау ауданы Қоскөл ауылы
- C) Ақмола облысы Көкшетау уезіне қарасты №5 ауыл Сандыбай бұлағы
- D) Ақмола облысы Еңбекшілдер ауданы
- E) Жамбыл облысы Шу ауданы Ақтөбе ауылы
- F) Солтүстік Қазақстан облысы Жамбыл ауданы Гүлтөбе-Маманай ауылы
- G) Батыс Қазақстан облысы Қаратөбе ауданы Ақбақай деген жер
- H) Шығыс Қазақстан облысы Мақаншы ауданы Бақты ауылы

ТІЛ МЕН ӘДЕБИЕТ

1. Ауыспалы мағынаны көрсетіңіз.

- A) Айран толы ыдыс эп-сәтте босады.
- B) Үйде отырғандардың көңілі босады.
- C) Бөлмесін ескі-құсқыдан босатты.
- D) Босаған ыдыстар жиналып тұр.
- E) Еттартқыштың тетіктері босап қалды.

2. Сөздің тура мағынасын табыңыз.

- A) Топырағы торқалы жер.
- B) Жастық торқа жібекпен тысталыпты.
- C) О, торқа мекен – туған жерім!
- D) Жата қап сүйдім торқа топырағыңды.
- E) Торқалы той, топырақты өлім.

3. Тұрақты сөз тіркесін табыңыз.

- A) Жылқыны жайлауға айдап салды.
- B) «Қозыларды айдап кел», – деді апасы.
- C) Айдап салдым жылқымды тепсең жерге.
- D) Адамдарды бір-біріне айдап салуды жақсы көреді.
- E) Малды ауыл сыртына айдап салды.

4. Буын үндестігі сақталып жазылған сөзді көрсетіңіз.

- A) Балгер.
- B) Әсемпаз.

- C) Сәнқой.
- D) Әкетай.
- E) Өнерлі.

5. *-ыл, -іл* жұрнақтары арқылы қай сөз табынан зат есім жасалады.

- A) Еліктеу сөзден.
- B) Сан есімнен.
- C) Есімдіктен.
- D) Етістіктен.
- E) Сын есімнен.

6. Бірыңғай түбір сөздері бар қатарды көрсетіңіз.

- A) Кітап, тасымал, аулы.
- B) Дана, даналық, ауылға.
- C) Отанды, өміршең, айшықты.
- D) Ыдыс, әңгіме, терезе.
- E) Балажан, әкесі, кенші.

7. Зат есім дегеніміз- ...

- A) Зат, құбылыстың атын білдіреді.
- B) Адамның әр түрлі көңіл- күйін білдіреді.
- C) Қимыл, амал-әрекеттің түрлі белгілерін білдіреді.
- D) Заттың мөлшерін білдіреді.
- E) Зат, құбылыстың сынын білдіреді.

8. Реттік сан есімді көрсетіңіз.

- A) Елуден.
- B) Екеу.
- C) Он бірінші.
- D) Жүз елу.
- E) Бестен үш.

9. Жалпылау есімдігі қатысқан сөйлемді табыңыз.

- A) Төрт түлік мал – қазақ халқының шаруашылығының негізгі саласы.
- B) Бүгінгі өмір тіршілігімізде малдың орны ерекше.
- C) Қой, ешкі, сиыр, жылқы – бәрі де үй жануарлары.
- D) Табиғаттың жанды көрінісінің бірі – төрт түлік мал.
- E) Қазақ халқы жылқы малын аса қадірлеген.

10. Күшейткіш үстеу қатысқан сөйлемді табыңыз.

- A) Әлібек күндегісінен ерте оянды.
- B) Ауыл реңі мүлдем жүдеу еді.
- C) Памирден күндіз-түні ыстық жел соғады.
- D) Олар ақырын әңгімелесіп келеді.
- E) Мектеп оқушылары жаздыгүні Астанаға бармақшы.

11. Жақсы адам қартайса,

Жазып қойған хаттай,

Жаман адам қартайса ... мақалды дұрыс аяқтаңыз.

- A) Қарға адым жер мұң болар
- B) Сөзін сөйлер босқа – ай
- C) Бықсып жанған оттай
- D) Сөзін сөйлер аңдамай
- E) Жанып тұрған шоқтай

12. Ертегідегі «Шалқұйрық» атты тұлпар қай кейіпкердің сенімді серігі ретінде суреттелгенін белгілеңіз.

- A) Аяз би.
- B) Аламан мен Жоламан.
- C) Құламерген.
- D) Ер Төстік.
- E) Дүмше молда.

13. Аз ғана күн таққа отырып, кедейлерді жақсы өмірге қарқ қылған патша жігіт туралы әдеби ертегіні табыңыз.

- A) «Толағай».
- B) «Қырық өтірік».
- C) «Алтын сақина».
- D) «Аяз би».
- E) «Жүсіп хан».

14. Аңызда кездесетін кейіпкерді атаңыз.

- A) Құртқа.
- B) Гүлбаршын.
- C) Жібек.
- D) Қарашаш.
- E) Баян.

15. Абайдың ел ішінің ісіне неше жастан бастап араласқанын анықтаңыз.

- A) 21 жастан.
- B) 17 жастан.
- C) 19 жастан.
- D) 13 жастан.
- E) 15 жастан.

16. С.Мұқановтың «Өмір мектебі» кітабының жалғасын табыңыз.

- A) «Менің мектептерім».
- B) «Көз көрген».
- C) «Есею жылдары».
- D) «Менің өмірім».
- E) «Менің университеттерім».

17. «Қазақтарды шетелдік қонақтарға таныстыру» өлеңінің авторын табыңыз.

- A) Қ.Мырзалиев.
- B) Т.Айбергенов.
- C) Ж.Молдағалиев.
- D) М.Мақатаев.
- E) М.Шаханов.

18. Ж.Нәжімеденовтің «Жаманыңды көрмесем» өлеңіне кімнің тілегі арқау болғандығын табыңыз.

- A) Достың тілегі.
- B) Бала тілегі.
- C) Ағайын тілегі.
- D) Көрші тілегі.
- E) Әке тілегі.

19. «Қобыланды батыр» жырында:

Тоқтарбайдың жылқыда,

Тоқсан құлы бар еді.

Тоқсанының бастығы ... - кім екенін белгілеңіз.

- A) Қараман.

- В) Тоқтарбай.
С) Қосдәулет.
D) Естеміс.
E) Қазан.
20. Дулат Исабековтің туған жылын табыңыз.
A) 1942ж.
B) 1940ж.
C) 1941ж.
D) 1943ж.
E) 1939ж.
21. Күрделі еліктеусөз қатысқан сөйлемді табыңыз:
A) Мылтық тарс етті.
B) Далада үп еткен жел жоқ.
C) Әлгі адам сәл бөгеліп, тау шыңына қарай көз жүгірді.
D) Таңдайын тақ-тақ еткізеді.
E) Қарға қарқ етті. Ірімшік жерге салп етті.
F) Сауға, деді саңқ етіп.
G) Ол әуелі сылқ-сылқ күлді.
H) Пыш-пыш, күбір-күбірлеріңді тыйындар.
22. Шылауға тән емес ерекшелікті табыңыз:
A) Сөйлем мүшесі бола алмайды.
B) Сөйлемдерді салаластыра байланыстырады.
C) Мағыналық түрі үшке бөлінеді.
D) Толық лексикалық мағынасы болмайды.
E) Белгілі бір септікте тұрған сөзбен ғана тіркесіп қолданылады.
F) Адамның әр түрлі көңіл-күйін білдіреді.
G) Түрленбейді.
H) Сөздерді байланыстырады не толық мағыналы сөзге қосымша мән үстейді.
23. Пысықтауыш қызметіндегі үстеуді табыңыз:
A) Көксерек тамаққа өлгенше ашқарақ болды.
B) Шекіш бригадир айтады: шөлге егілген астық өнімі аздау болғанмен, аса дәмді келеді дейді.
C) Бүгін кешке дейін бұл араны бітіріп, ертеңнен бастап жаңа жерге түспек.
D) Соқалар кешегі лайсаңда батпақтап қапты.
E) Асан екеуміз ақырын әңгімелесіп келеміз.
F) Әуелі біреуі құйқылжыта жөнеліп еді, дәл қасынан екіншісі шырқап қоя берді.
G) Жастық шақтың ең аяулы күндері ғасыр дариясының кең арнасына құйылып жатыр.
H) Өздері өте көп екен.
24. Жақсызсөйлемді анықтаңыз:
A) Енді бізге ауылдағы адамдардың көңіл күйін білу керек.
B) Жігітті қуып жеткен қыз оны қамшының астына алады.
C) Жердегі шүберекті алған шабандоз оның ішіндегісін өзіне қалдырды.
D) Ойынды қызықтау үшін көрермендер күміс немесе теңгені бірнеше рет қайталап тігеді.
E) Оның ештеңеге қарағысы келмейді.

F) Бұдан бірдемелерді ойлап шығаруға болады.

G) Гүлі көз қызығарлық өте әдемі.

H) Атты тоқтатып барып алынған шүберек есептелінбейді.

25. Тыныс белгісі дұрыс қойылмаған төл сөзді табыңыз:

A) – Қазақ халқында «Ұлық болсаң, кішік бол» деген нақыл бар дегенді жиі айтатын ол.

B) Айбала: «Еркем», – деп қала жаздап, аузын жиып ала қойды.

C) А.Жұбанов былай деген «Әр халықтың ана тілі – білімнің кілті».

D) «Осы бір тегін адам болмаған шығар, – деді Жалпақ балуан, – түнейік осы молаға».

E) Аяғың ауырмай ма, үндемейсің ғой? деп сұрады.

F) Мен ештеңені шайнамаймын, деді тіс.

G) – Баруын барарсың, елін де шабарсың деді Бала би.

H) «Түнімен осы суретті қалайда бітіруім керек», – деп ойлады қарт суретші.

26. Б. Бұлқышев көбіне қай стильде жазды?

A) Монолог

B) Диалог

C) Ирония

D) Іс қағаздары стилінде

E) Ғылыми стильде

F) Көркем әдебиет стилінде

G) Ауызекі сөйлеу стилі

H) Публицистикалық стильде

27. Шумақтағы ұйқастың түрін табыңыз:

Шаң шығармас жол дағы,

Сілкіне алмас жапырақ.

Тыныштығың сен дағы,

Сабыр қылсаң азырақ.

A) Шұбыртпалы ұйқас

B) Шалыс ұйқас

C) Егіз ұйқас

D) Кезекті ұйқас

E) Аралас ұйқас

F) Қара өлең ұйқасы

G) Ерікті ұйқас

H) Еріксіз ұйқас

28. Қ.Бекхожиннің «Ақсақ Темір мен ақын» өлеңінде кездесетін қала атаулары:

A) Ташкент

B) Ыстамбұл

C) Самарқан

D) Шираз

E) Отырар

F) Шам

G) Қазан

H) Бұқара

29. Т. Рысқұловтың әкесінің өмірі жайлы жазылған М. Әуезовтың

шығармасын табыңыз:

- A) «Білекке білек»
- B) «Соңғы көш»
- C) «Тар жол, тайғақ кешу»
- D) «Тамұқ»
- E) «Қилы заман»
- F) «Қараш-Қараш оқиғасы»
- G) «Қызыл жебе»
- H) «Оқыған азамат»

30. Тұңғыш көрдім өлгенін шын ақынның,

Қызырып батты ертеңгі шығатын күн.

Торғай-өлең шырылдап бара жатты,

Аузында ажал дейтін сұрапылдың.., – деп М.Мақатаев қай ақынның өлімі

туралы айтып отырғанын анықтаңыз:

- A) Қ. Шаңғытбаев
- B) Қ. Аманжолов
- C) Ж. Молдағалиев
- D) Т. Рақым
- E) Т. Айбергенов
- F) С.Мауленов
- G) Ә. Тәжібаев
- H) Ж. Нәжімеденов

АҒЫЛШЫН ТІЛІ

1. Дұрыс жазылған сөзді таңдаңыз

- A) beatifule
- B) beautiful
- C) buaetiful
- D) beatiful
- E) beatyful

2. Белгіленген сөзге мағынасы сай сөз:

The autobus increased the speed on the track.

- A) plane
- B) commercial vehicle
- C) fire engine
- D) train
- E) taxi

3. Жалғауы ерекше оқылатын сөз:

- A) Worked.
- B) Planned.
- C) Helped.
- D) Stopped.
- E) Asked.

4. «*He ексең соны орасың*» мақалының баламасы:

- A) Where there is a way there is hope.
- B) Easy come easy go.
- C) Custom is a second nature.
- D) Bad news travels fast.
- E) You must reap what you have won.

5. “Табандылықпен жұмыс істеу, бірнәрсемен айналысу” аударылады:
- A) To be good at
 - B) To work easily
 - C) To work hard at
 - D) To do one’s best
 - E) To hold true
6. Артикльдің дұрыс нұсқасын қойыңыз: ... *New York is in ... USA*
- A) the/the
 - B) a/an
 - C) --/--
 - D) --/the
 - E) the/--
7. Дұрыс предлогты таңдаңыз: *I was looking ... the book everywhere but couldn’t find it.*
- A) after
 - B) at
 - C) out
 - D) for
 - E) in
8. Префикс арқылы жасалған етістік:
- A) refuse
 - B) recognise
 - C) remember
 - D) move
 - E) resell
9. Дұрыс нұсқасын таңдаңыз: the 22-ші.
- A) the thorty-two
 - B) the twenty-second
 - C) the fifth-two
 - D) the twentieth-two
 - E) the thirty-second
10. Сөйлемге сын есімнің дұрыс түрін қойыңыз.
I earn ... money than he does.
- A) little
 - B) littler
 - C) more little
 - D) less
 - E) the most little
11. Қажет есімдікті белгілеңіз: *He had a great holiday. He really enjoyed*
- A) mine
 - B) our
 - C) hers
 - D) himself
 - E) his
12. Есімдіктің дұрыс вариантын табыңыз. *I know ... well. He is a friend of*
- A) them, her.
 - B) her, mine.
 - C) us, them.
 - D) his, us.

E) him, mine.

13. Төмендегі тематикалық топқа жатпайтын сөзді көрсетіңіз.

A) customs.

B) traditions.

C) keyboard.

D) festivals.

E) habits.

14. Етістіктің дұрыс нұсқасын табыңыз: *Who ... the newspaper?*

A) Buy.

B) Has bought.

C) Did bought.

D) Was bought.

E) Buying.

15. Сөйлемнің белгіленген бөлігіне сәйкес келетін эквивалент:

Harry would have scholarship in London if he won a grant.

A) he seeks for an education.

B) speak in English.

C) he took London's scholarship .

D) has few time.

E) he spoke to her friends so much.

16. Дұрыс құрылған сөйлемді көрсетіңіз:

A) My father not to want to think about it

B) He isn't help his mother about the house

C) I doesn't want to do it

D) Go and to buy a newspaper

E) Don't count your chickens

17. Past Indefinite Active-тегі етістік:

A) Studying.

B) Studies.

C) Study.

D) Is studying.

E) Studied.

18. «To be going to do» тіркесімен сөйлемді толықтырыңыз:

He says: «I ... the newspaper now».

A) are going to read

B) is going to eat

C) am going to wear

D) am going to read

E) is going to read

19. Дұрыс жауапты таңдаңыз: *Who arrived at Plymouth Rock in 1620?*

A) The Africans.

B) The Indians.

C) The Italians.

D) The French.

E) The pilgrims.

20. Мәтінді оқып, сұраққа жауап беріңіз:

After a War of Independence the USA needed a capital city. It was difficult to choose it because different cities in different parts of the country wanted to be the nation's capital. In the end it was decided to build a new city. In 1791 George

Washington, the first president, chose the place where the city now stands. He thought it was a good place because the Potomac River was large enough for ships to come as far as the site of the city. The land round the city was called the District of Columbia, after Christopher Columbus; and the city on it was named Washington, in honour of the country's first president.

Why did George Washington choose this place for the city?

- A) Because the war of Independence was over.
- B) Because Christopher Columbus discovered this place.
- C) Because he was the first president.
- D) Because it was the district of Columbia.
- E) Because it was good for ships to come to the city.

21. Төмендегі сөзге синонимдес сөзді табыңыз: «*Far*»

- A) Near
- B) Straight
- C) Close
- D) Distant
- E) Modest
- F) Long
- G) Farer
- H) Further

22. Қарама-қарсы мағына беретін префикстерді табыңыз:

- A) over
- B) counter
- C) pre
- D) dis
- E) un
- F) ex
- G) in
- H) post

23. *In Fractional numerals «0» is said as ...*

- A) Nought
- B) Zero
- C) The letter «0»
- D) Nill
- E) Love
- F) Noght
- G) Nil
- H) Oh

24. Есімдіктің дұрыс нұсқасын табыңыз: *We invited her to stay with ... in ... house.*

- A) any, us
- B) us, our
- C) some, our
- D) me, us
- E) his, him
- F) himself, our
- G) him, her
- H) mine, us

25. Зат есімнің жекеше түріндегі тәуелділік формасын таңдаңыз:

- A) Countries'
- B) Men's
- C) Teachers's
- D) Teacher's
- E) Friends'
- F) Sister's
- G) Babies'
- H) Children's

26. Етістікті дұрыс шақ формасында қойыңыз: *My mother ...watching interesting films on TV.*

- A) have liked
- B) shall like
- C) likes
- D) will like
- E) was liked
- F) liking
- G) liked
- H) were liked

27. Етістіктің дұрыс нұсқасын таңдаңыз: *If you... so much noise, I... be able to sleep.*

- A) don't make / won't
- B) made / will
- C) will make / won't
- D) make / won't
- E) wouldn't make /will
- F) makes / wouldn't
- G) won't make / won't
- H) would make / won't

28. «*To be going to do*» тіркесімен сөйлемді толықтырыңыз: *Look! Clouds are gathering. It ... rain.*

- A) am going to
- B) will be going to
- C) would going to
- D) is going to
- E) there going to
- F) are going to
- G) were going to
- H) was going to

29. Сөйлемді аяқтаңыз: *How is the oldest part of London called?*

- A) The district
- B) The town
- C) The East
- D) The centre
- E) The West
- F) Old part
- G) The city
- H) New part

30. Етістіктің дұрыс нұсқасын таңдаңыз: *Pat ... there twice a week.*

- A) go

- B) was going
- C) has gone
- D) were going
- E) is going
- F) are going
- G) goes
- H) going